

**Przepis na
dobry wiersz?
Ból albo
samotność...**

Gdzie nasze pieniądze?!

Kilkaset osób zjawiało się w czwartek w kinie Kosmos w Trzyńcu, by zarejestrować się w powstającym Słowniku Obywatelskim Lokatorów Spółki Byty Třinec. Organizacja ma bronić interesów zdesperowanych mieszkańców, którzy nie mogą pogodzić się z tym, że prywatny właściciel 4,5 tys. trzynieckich mieszkań nieustannie podnosi czynsz, nie przeprowadzając w domach żadnych remontów.

Ludzie z obawą patrzą w przyszłość, ponieważ ich umowy przedłużane są co roku, a mieszkania są zastawione w banku, w którym spółka Byty Třinec zaciągnęła kredyt.

Józefa Szkandera mieszka w Trzyńcu-Lyżbicach przy ul. Wolke-
ra. – Nasz dom jest najbrzydszy w całych Lyżbicach – przekonuje. – Wybudowano go w 1954 roku. Jest na nim ciągle ten sam stary tynk. Kit z okien się kruszy, kiedy je myję, boję się, by szyby nie wypadły. Starsza kobieta pokazuje jedyne nowe okna w kamienicy – u sąsiada. – Wstawił je na własny koszt. Od razu mu jednak powiedziano, że gdyby się wprowadzał, nie otrzyma z powrotem ani korony. Inni lokatorzy skarżą się, że korytarze od wielu lat nie były malowane, a balkony są w tak złym stanie, że strach na nie wychodzić.

Budynki należące od kilku lat do spółki akcyjnej Byty Třinec to dawne mieszkania zakładowe Huty Trzynieckiej. Lokatorzy to w większości ludzie, którzy w hucie pracowali wiele lat. Dziś mają za złe zakładowi, że sprywatyzował mieszkania. – Mam duży żal do huty, że nie sprzedała mieszkań lokatorom, lecz spółce z siedzibą w Pra-

Józefa Szkandera uważa, że budynek, w którym mieszka, jest najbrzydszym domem w Trzyńcu-Lyżbicach.

dze. Gdyby mieszkania były nasze, inwestowalibyśmy w nie, choć kosztowałoby nas to więcej, niż płacimy za czynsz – przekonywała przed zebraniem jedna z mieszkank ul. Śląskiej.

Na zebraniu założycielskim stowarzyszenia wybrano pierwszy zarząd. Na jego czele stanął Roman Bujok. Poszczególne działy mają w zarządzie organizacji swych przedstawicieli. – Chcę, by sprawy ruszyły naprzód. Nie będziemy krzyczeć, obwiniać, lecz pójdziemy drogą prawną – powiedziała reprezentantka Starego Miasta, Dorota Sikorová.

Ludzie pytali, gdzie są pieniądze, które płacą w formie czynszu. – Też go na razie nie wiemy. Będziemy stali się dociec, ile idzie do banku, ile

na fundusz remontowy, ile zostaje prywatnemu właścicielowi – tłumaczył Bujok. – Nie poddajemy w wątpliwość, że mieszkania są prywatną własnością, chcemy tylko, by gospodarowanie nimi było przejrzyste. Będziemy się starali, by nasz przedstawiciel miał wgląd w dokumenty. Stowarzyszenie będzie też szukało u prawników odpowiedzi na pytanie, czy właściciel mieszkań ma prawo, spisując z lokatorami nowe umowy, obciążać ich opłatą notarialną, sięgającą blisko 4 tys. koron.

Trzyńczanie opuszczali kino w nadziei, że wreszcie ktoś będzie walczył o ich prawa. Nie protestowali przeciwko opłacie członkowskiej, która rocznie ma wynosić 240 koron. Nie wszyscy jednak rozumieli, dlaczego w zarządzie stowarzy-

szenia są tacy sami lokatorzy jak oni, nie posiadający gotowych rozwiązań. – Myślałam, że dowiemy się czegoś więcej – gdzie są nasze pieniądze, czy ma je bank, czy właściciel – mówiła jedna z mieszkank Lyżbic.

Członkiem stowarzyszenia mogłoby być również miasto Trzynec. – Jeszcze w ogóle o tym nie dyskutowaliśmy. Stowarzyszenie dopiero co powstało, nie potrafię odpowiedzieć, co zrobimy – powiedział wczoraj wiceburmistrz Trzyńca, Radim Kozlovský.

Z członkami zarządu spółki Byty Třinec nie udało się nam skontaktować. Firma ma siedzibę w Pradze przy Placu Wacława, lecz pod wskazanym adresem nie ma żadnego biura.

DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

Dyrektorzy w Mostach

O nostryfikacji dyplomów zaolziańskich absolwentów polskich uczelni wyższych, finansowaniu szkolnictwa i sprawie podręczników dyskutowali w czwartek w Mostach koło Jablonkowa dyrektorzy zaolziańskich polskich szkół. Na dwudniowym spotkaniu zorganizowanym przez Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC oceniono też drugą edycję Zielonej Szkoły nad Bałtykiem, której organizatorem był Kongres Polaków. W dwóch turnusach wzięło udział blisko 200 siódmoklasistów. – Tę inicjatywę oceniamy bardzo pozytywnie, bo dzięki niej młodzież może lepiej poznać Polskę i polskie realia – powiedział nam wczoraj wiceprezes TNP, Stanisław Folwarczny. – W dyskusji o Zielonej Szkole padły słowa o tym, iż w ośrodku w Karwi należałoby pomyśleć o lokalu, w którym można by w godzinach przedpołudniowych prowadzić zajęcia pozalekcyjne. W tym roku pogoda dopisała, zajęcia można było więc prowadzić w terenie. Ale przy deszczowej pogodzie dzieci i uczyący muszą mieć możliwość skrycia się pod dachem. Dyskutowano ponadto o Roku Kultury Polskiej, który odbywać się będzie na Zaolziu w roku 2010 pod patronatem Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. – W tę inicjatywę włączą się zarówno nasze Towarzystwo, jak i wszystkie polskie szkoły – zapewniła prezes TNP, Barbara David. Wczoraj, w drugim dniu narady, dyrektorzy wysłuchali prelekcji „Jak feniks z popiołów, czyli o wypaleniu zawodowym nauczyciela”. W naradzie wzięli udział także inspektor szkolny Kazimierz Worek i przedstawiciele Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego. (kor)

Tym razem o Napoleonie

W Międzygeneracyjnym Uniwersytecie Regionalnym po raz kolejny poruszono temat „Co w nas zostało z tamtych lat”. Drugi z tego cyklu wykład wygłosił w czwartek w auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie Bohdan Kowala. Tym razem przypomniał czasy napoleońskie, z których wiele elementów pozostało – według niego – do dziś w niektórych naszych zachowaniach czy wyrażeniach językowych. (ep)

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 17 do 21°C
noc: 7 do 3°C
wiatr: 1-4 m/s

dzień: 19 do 23°C
noc: 8 do 4°C
wiatr: 1-4 m/s

Powstał ogród botaniczny

W Czeskim Cieszynie odbyła się w czwartek siódma edycja Biojarmarku. Zorganizowali go uczniowie i nauczyciele Średniej Szkoły Rolniczej. Tym razem oprócz stoisk z ofertą bioproduktów przygotowano też prezentację o szkolnictwie rolniczym na Śląsku Cieszyńskim.

Zwiedzający, a wśród nich przede wszystkim uczniowie szkół podstawowych i średnich, mogli skosztować ekologicznego jedzenia, dowiedzieć się czegoś o rolnictwie ekologicznym, obejrzeć wystawę owoców i warzyw, a także zajrzeć do nowego ogrodu botanicznego stworzonego koło budynku szkoły. Na placu obok dworca autobusowego zaprezentowano natomiast maszyny rolnicze, a uczniowie mogli rywalizować w konkursie zręczności w jeździe traktorem z przyczepą.

Na Biojarmarku w nowym ogrodzie botanicznym można było spróbować ekologicznych produktów.

reklama

ERLEN

Wykonujemy:

- ▶ budowy domów pod klucz
- ▶ wentylowane elewacje klinkierowe (klinger)
- ▶ ocieplanie styropianem
- ▶ flizowanie, tynki, regips

☎ 775 110 878, p. Szkucik

www.erlen.cz

KRÓTKO

Pomoże województwo

REGION (kor) – Przyciągnięcie turystów to główny cel nowego projektu, który rozpoczyna realizować Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego. W ramach projektu, który jest dofinansowany przez Urząd Wojewódzki w Ostrawie (dotacja w wysokości 630 tys. koron), zostaną przede wszystkim odnowione tzw. infoboksy, zainstalowane w sześciu gminach członkowskich SGRJ. To w infoboksach, za pośrednictwem internetu, można zasięgnąć informacji o obiektach sportowo-rekreacyjnych, restauracjach lub możliwości przenocowania, dostępne są także aktualne informacje o wydarzeniach kulturalnych i sportowych. We wszystkich gminach pojawią się też nowe ławki.

Nowe skrzyżowanie

WĘDRYNIA (ep) – Gmina przy mierza się do budowy nowego skrzyżowania na Czornowskim. Skrzyżowanie istniejące obecnie na drodze między Trzyncem i Bystrzycą, z dojazdem od dworca kolejowego, od dawna stwarza problemy. – Jest naprawdę fatalne. Wyjazd od przejazdu kolejowego na Trzynec lub na Bystrzycę jest trudny, w dodatku to miejsce nie jest bezpieczne – wyjaśnia wicewójt Wędryni, Bogusław Raszka. Niedawno gmina wprowadziła kilka ulepszeń na skrzyżowaniu, mających poprawić bezpieczeństwo, na przykład oświetlenie przejścia dla pieszych. Są to jednak tylko doraźne rozwiązania. Nowe skrzyżowanie powstanie około 80 m dalej w stronę Trzyncia. Powstanie nowa droga dojazdowa, przeniesiony zostanie też przejazd kolejowy. Prace ruszą w przyszłym roku. – Jest to duża inwestycja, związana z przeprowadzaną przebudową kolei. Finansujemy ją z dotacji z województwa morawsko-śląskiego – dodał Raszka.

Skarżą się na hałas

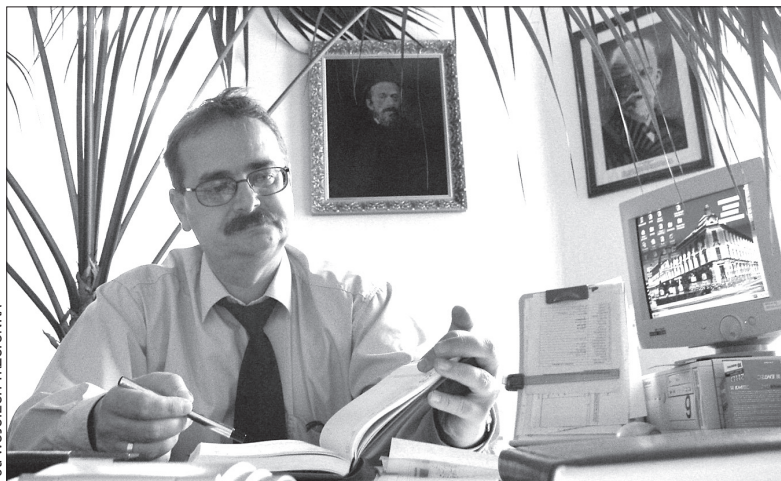
KARWINA (ep) – Na ulicy Frysztackiej od roku jest nowa nawierzchnia – granitowe kostki brukowe. Wkrótce będą tam jednak musiały zajść zmiany, bo okazało się, że przekraczane są limity hałasu. Wszystko przez jeżdżących zbyt szybko kierowców i dźwięki, jakie dobiegają spod kół. Straż Miejska zaczęła tam kontrolować prędkość, po petycji mieszkańców władze zdecydowały się jednak na bardziej skuteczne rozwiązanie. Powierzchnia ulicy się nie zmieni, ale zlecono opracowanie specjalnego studium, które określi warunki położenia na ulicy spowalniających jazdę garbów.

W POLSCE TEŻ MOŻNA UCZYĆ SIĘ BEZPŁATNIE, ALE...

Do Cieszyna nie po drodze

Jedyną, w pełni polską szkołą średnią na Zaolziu, jest **Gimnazjum Polskie w Czeskim Cieszynie**. Prócz tego co roku otwierana jest polska klasa w Akademii Handlowej. Uczniowie kończący polskie szkoły podstawowe mają więc ograniczony wybór dalszego kształcenia się w języku ojczystym. Tymczasem po drugiej stronie Olzy, w Cieszynie, działają dwa publiczne licea ogólnokształcące i kilka innych szkół ponadgimnazjalnych, które są odpowiednikami czeskich szkół średnich. Absolwenci naszych podstawówek nie myślą jednak o podjęciu tam nauki.

– W latach poprzednich mieliśmy takie osoby, ale to były pojedyncze przypadki. Ci uczniowie mieli polskie obywatelstwo i podejmowali u nas naukę na przykład dlatego, że z Czech przeprowadzali się do Pol-

Fot. WOJCIECH TRZCIONKA

Dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Antoniego Osuchowskiego w Cieszynie, Janusz Łukomski-Prajzner mówi, że do jego szkoły nie zgłaszają się uczniowie z Zaolzia.

ski – mówi dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Antoniego Osuchowskiego w Cieszynie, Janusz Łukomski-Prajzner. – Od kilku lat nie mieliśmy nikogo takiego.

Z punktu widzenia prawa nic nie stoi na przeszkodzie, by absolwent szkoły podstawowej na Zaolziu podjął naukę w Polsce. – Świadectwo ukończenia szkoły podstawowej, równorzędnej z polskim gimnazjum,

musi przejść przez procedurę nostryfikacyjną w Kuratorium Oświaty w Katowicach – tłumaczy Łukasz Stępień, zajmujący się prawem oświatowym w Wydziale Edukacji Starostwa Powiatowego w Cieszynie. – O przyjęciu ucznia do szkoły decyduje później jej dyrektor. Nostryfikację można załatwić, mając w ręku świadectwo ukończenia szkoły, a więc gdzieś w lipcu. Dla mieszkań-

ców Unii Europejskiej nauka w polskich szkołach publicznych jest bezpłatna.

Uczniowie zaolziańskich podstawówek nie myślą o podjęciu nauki w Polsce. – Jestem dyrektorem jedenasty rok, a nie pamiętam takiego przypadku, by ktoś zgłaszał się do szkoły średniej w Polsce – mówi dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzyncu, Tadeusz Szkucik. – Rodzice też nie pytają o to na zebraniach.

Podobnie mówi dyrektor PSP w Czeskim Cieszynie, Marek Grycz. – Licea czy technika w Polsce nie prowadzą u nas żadnego naboru, nie prezentują się na zebraniach rodzicielskich, podobnie, jak szkoły średnie – polskie czy czeskie – z naszej strony.

Dyrektorzy przyznają, że priorytetem jest, by młodzież kontynuowała naukę w polskim gimnazjum, ewentualnie w polskich klasach czeskich szkół średnich. – Ważne jest, by utrzymać Polskie Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, które jest już jedyną w pełni polską szkołą średnią na Zaolziu – podkreśla Szkucik.

DANUTA CHLUP

WYPAS OWIEC POWOLI DOBIEGA KOŃCA

Rosod czas zacząć

Z każdym dniem na beskidzkich halach pasie się coraz mniej owiec. Tegoroczny sezon powoli dobiega końca, czego wyrazem są organizowane w różnych zakątkach Beskidów imprezy podsumowujące wypas. Na Żywiecczyźnie są określone lossodem, na Śląsku Cieszyńskim to rosod. W ubiegły weekend sezon podsumowano na Stecówce pod Baranią Górą oraz w Cięcinie Górnej. Już dziś rosod odbędzie się w bacówce na Ochodzitej, górującej nad Koniakowem. Punktualnie o godz. 14.00 na miejscu stawia się gazdowie, żeby rozliczyć się z bacą. Będzie to okazja do wspólnej zabawy i poczęstunku. W programie imprezy przewidziano m.in. wegnani owiec do koszora, czytanie kiedla, rachunek, podziękowanie za wypas, poczęstunek oraz zabawa przy muzyce. Rosod jest częścią realizowanego programu współpracy transgranicznej: „Bliżej tradycji, bliżej siebie – Bliżej tradic, bliżej siebie”

A jak bacowie oceniają tegoroczny sezon wypasu?

– To był bardzo dobry sezon, choć jedną owcę straci-

łem. Przyczyną nie były bynajmniej wilki, ale ukąszenie żmii. Poza tym wszystkie owce są zdrowe, pogoda też dopisała – powiedział Henryk Kukuczka, baka ze Stecówki.

Chociaż o owcach jest coraz głośniejszy, Jan Sztefek, wielki zbójnik Gromady Górali na Śląsku Cieszyńskim, przyznał, że lobby wieprzowo-wołowinowe jest dużo silniejsze.

– Oni nas traktują trochę, jak folklor, nie wiedzą, czego my właściwie chcemy. A my chcemy coś więcej ponad to, żeby były owce – chcemy zachować hale, chcemy zachować tradycję – dodał. (wot)

Fot. TOMASZ WOLFF

Tegoroczny wypas powoli dobiega końca.

Ogrzewanie tańsze

Bogumín jest rozkopany. Budowlańcy od trzech miesięcy kładą w ziemi rury, którymi z Elektrowni Dzieńmorowice dostarczane będzie ciepło do budynków miejskich. Miasto zdecydowało się na budowę ciepłociągu, ponieważ mniejsze kotłownie miejskie już są stare, a także ze względu na dogodne warunki. Całą inwestycję w wysokości 500 mln koron zapłaci elektrownia. Mieszkańcom nie podoba się jednak, że przy budowie rozkopywane są również miejsca, w których niedawno położone nowe nawierzchnie. – Projektanci ponad rok szukali optymalnego przebiegu trasy, by nie kolidowała ona z inwestycjami miejskimi. Niestety, w niektórych przypadkach nie dało się temu zapobiec – wyjaśnia wiceburmistrz Bogumina, Josef Plášil. Większość domów będzie podłączona do centralnego ogrzewania w latach 2010-2011. Energii z Dzieńmorowice będą ogrzewane również mieszkania spółdzielcze. Mieszkańcy zapłacą za ciepło dostarczane z Dzieńmorowice o 20-30 proc. mniej niż płacą dotychczas za dostawy z kotłowni miejskich. (dc)

MOIM ZDANIEM

ELŻBIETY PRZYZCKO

Będzie nuda

Zaskakująco dużo emocji wywołuje zwykle wprowadzanie rozmaitych zakazów. Palacze narzekają, że nie mogą puścić dymka na przystanku autobusowym, działkowicze skarżą się, że nie wykoszą sobie trawnika w niedzielę, bo taki zakaz wprowadziły niektóre miasta. I co tu robić w wolne dni? Być może już wiosną nie będzie można nawet wyskoczyć w niedzielne popołudnie do Kauflandu czy Castoramy w Cieszynie, bo Polacy zastanawiają się nad wprowadzeniem zakazu handlu w niedziele i święta.

Wszystko wskazuje na to, że w te dni będziemy się zwyczajnie nudzić. Czy to naprawdę tak źle? Ze wszystkich wymienionych „zakazanych” zajęć jeszcze najbardziej niewinnie wygląda koszenie ogródka. Bez reszty można się chyba jakoś obejść? Niestety, nie można. Są ludzie (i jest ich zastraszająco dużo), którzy bez zakupów w niedzielę, palenia w miejscach publicznych czy koszenia w wolne dni obejść nie mogą się absolutnie. Dlatego wciąż będą niezadowoleni. Najmniejsze szanse powodzenia wróżę zaś polskiemu zakazowi handlu w niedziele. W końcu klient ma więcej do powiedzenia niż kasjerka spędzająca święta w supermarkecie.

pryzcko@glosludu.cz

reklama

»gazetacodzienna.pl
Śląsk Cieszyński on-line

RYSZARD RYNKOWSKI O SWEJ TWÓRCZOŚCI, RODZINIE I PRZEKONANIACH

Jestem dobrym człowiekiem

Ryszard Rynkowski śpiewał w ub. piątek w Teatrze Cieszyńskim. Przed recitałem udzielił nam wywiadu.

Jest pan chyba po raz pierwszy w Czeskim Cieszynie?

Byłem tu już, śpiewałem razem z VOX-em właśnie tu, w tym teatrze. Ale to było ponad dwadzieścia lat temu.

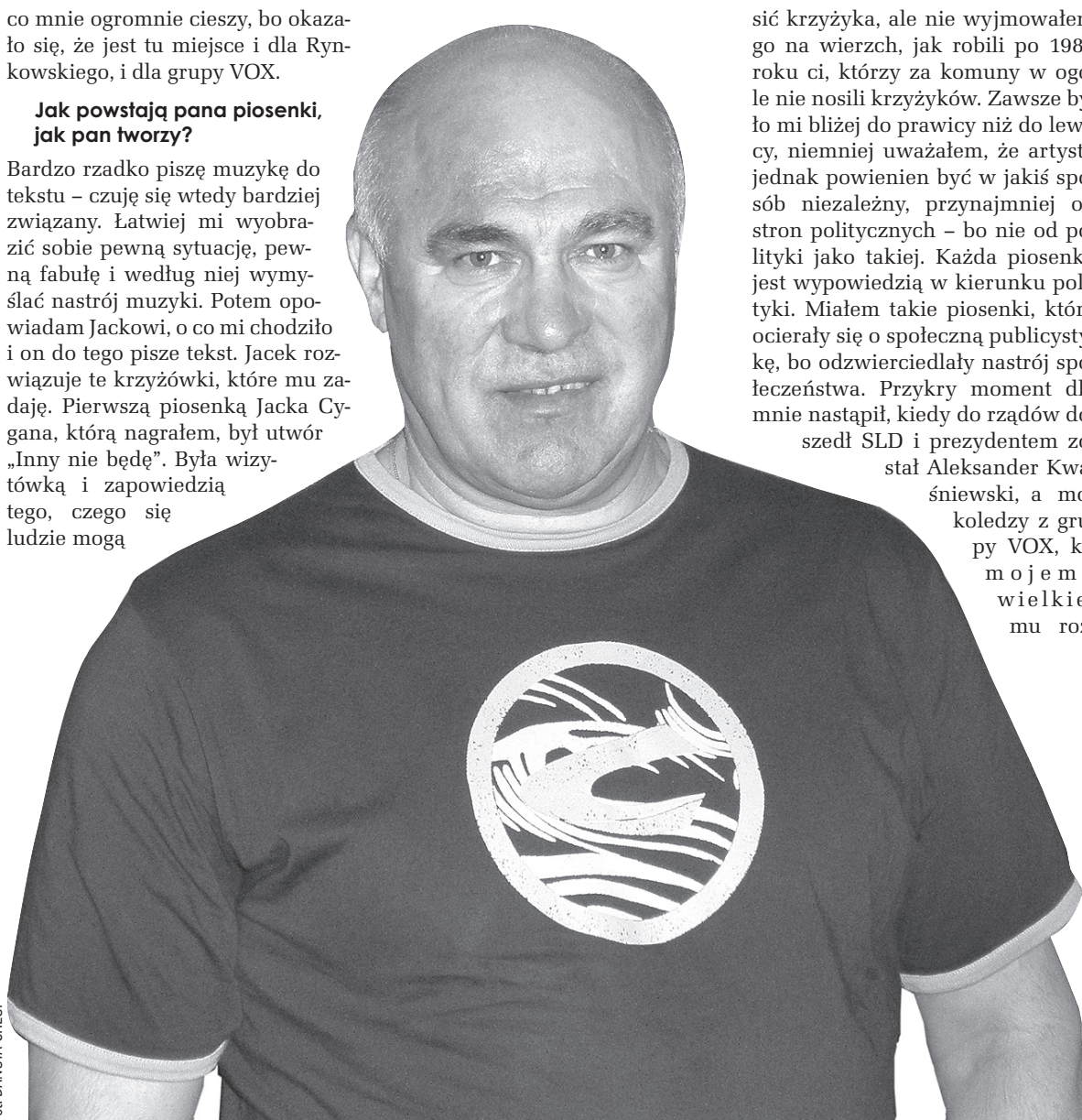
Jak to się stało, że rozpoczął pan karierę solową?

Właściwie nie miałem wyjścia, bo tak naprawdę tylko to potrafię robić. Jestem wprawdzie z wykształcenia nauczycielem, skończyłem nauczanie początkowe w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie, ale nie sądzę, żebym był dobrym nauczycielem. Mam dosyć wybuchowy charakter, jestem niecierpliwy, a w tym zawodzie trzeba jednak mieć spokój i odpowiednie podejście do dzieci. Mam w sobie ciepło, ale cierpliwości mi czasem brakuje. Równocześnie nie bardzo miałem śmiałość, by rozpocząć karierę solową. Poza tym to obciążenie, że przez osiem lat w VOX-ie było nas czterech, a teraz jestem jeden, trochę mi przeszkadzało. Ale miałem przyjaciół, którzy mocno mnie do tego namawiali. No i w wyniku tego dopingu na prośbę, a właściwie na rozkaz Zbyszka Górnegó, dokonałem pierwszych nagrań. Potem poznałem Jacka Cygana, z którym dogadałem się i zaczęliśmy pisać nasze piosenki. Przyszedł rok 1989 – Opole, koncert premier i wygrana piosenki „Wypijmy za błędy”. Otworzyły się dla mnie drzwi do różnych estrad, zacząłem koncertować w Polsce, wysyłano mnie na festiwale międzynarodowe, skąd szczęśliwie udawało mi się zawsze wrócić z jakąś nagrodą. Tak się złożyło, że zdobyłem pozycję na rynku polskim,

co mnie ogromnie cieszy, bo okazało się, że jest tu miejsce i dla Rynkowskiego, i dla grupy VOX.

Jak powstają pana piosenki, jak pan tworzy?

Bardzo rzadko piszę muzykę do tekstu – czuję się wtedy bardziej związany. Łatwiej mi wyobrazić sobie pewną sytuację, pewną fabułę i według niej wymyślać nastrój muzyki. Potem opowiadam Jackowi, o co mi chodziło i on do tego pisze tekst. Jacek rozwiązuje te krzyżówki, które mu zadaje. Pierwszą piosenką Jacka Cygana, którą nagrałem, był utwór „Inny nie będę”. Była wizytówką i zapowiedzią tego, czego się ludzie mogą

Ryszard Rynkowski w Teatrze Cieszyńskim.

po mnie spodziewać – czasami będę przystojny, czasami miły, czasami niesforne, ale zawsze będę sobą. Staramy się te słowa dotrzymać do dnia dzisiejszego. Nasze życie nie jest czymś wyjątkowym, w

wielu momentach jest podobne do życia innych ludzi. Toteż czasami pisząc, śpiewając czy mówiąc o sobie, wiem, że docieram do ludzi, którzy przeżywali podobne rzeczy i że w tych piosenkach odnajdują skrawki swego życia.

Kilka lat temu w „Szansie na sukces” pana piosenkę śpiewała Ewa Farna, dziś stosunkowo popularna piosenkarka z Wędrzyni. Czy śledzi pan jej karierę?

Bardzo się cieszę z jej sukcesów i Jacek Cygan też się cieszy, bo on też był w tym programie. Kibicowaliśmy jej i jednogłośnie daliśmy jej miejsce w tym naszym odcinku. Jest to osoba ogromnie utalentowana, świetnie śpiewająca, muzykalna i – co jest najważniejsze – ma dynamiczną osobowość. To jest bardzo istotne na estradzie.

W 2005 roku wspierał pan kampanię wyborczą Prawa i Sprawiedliwości, uczestnicząc w cyklu koncertów Wiosna Polaków. Czy oznacza to, że wartości i zasady, wyznawane przez PiS, są panu bliskie?

Ja nie jestem człowiekiem, który studiuje programy polityczne jakiegokolwiek partii. Ja tylko wiem, w jakim kierunku, pod jakimi sztandarami ktoś idzie. Jestem wychowany tradycyjnie, pochodzę z domu katolickiego i dla mnie zasady są bardzo proste. Dekalog to jest to, co powoduje, że nie jestem złym, ale dobrym człowiekiem. Nigdy się z tym jednak nie obnosiłem, uważałem, że moje poglądy są moją prywatną sprawą. Kiedy w Polsce była komuna, nie wstydziałem się no-

sić krzyżyka, ale nie wyjmowałem go na wierzch, jak robili po 1989 roku ci, którzy za komuny w ogóle nie nosili krzyżyków. Zawsze było mi bliżej do prawicy niż do lewicy, niemniej uważałem, że artysta jednak powinien być w jakiś sposób niezależny, przynajmniej od stron politycznych – bo nie od polityki jako takiej. Każda piosenka jest wypowiedzią w kierunku polityki. Miałem takie piosenki, które ocierały się o społeczną publicystykę, bo odzwierciedlały nastrój społeczeństwa. Przykry moment dla mnie nastąpił, kiedy do rządów doszedł SLD i prezydentem został Aleksander Kwaśniewski, a moi koledzy z grupy VOX, ku mojemu wielkiemu roz-

wspomagam ich, nie mówię: „Teraz jest kapitalizm, więc radź sobie sam”. Jestem za kapitalizmem, ale z ludzką twarzą.

Czy mógłby pan powiedzieć coś o swej rodzinie? Podobno ma pan i małego syna, i wnuka...

Syn Rysio skończy roczek 3 października. Wnuk Jasio też urodził się trzeciego, ale kwietnia. Rysio – jako „wujek”, o pół roku starszy – będzie miał możliwość składania swemu siostrzeńcowi życzeń „półrocznicy” w dniu swoich imienin. Tak to się wszystko powiązało. Dużo trójek jest w naszej rodzinie i rodzinie mojej córki. Te trójki szczęśliwie mnie prześladowają. Żonę poznałem na Śląsku. Po koncercie przyszła spora grupa osób po autografy, mój menedżer wpuszczał je stopniowo do garderoby. Była spora kolejka, starałem się jak najszybciej składać podpisy, by ci ludzie długo nie czekali, lecz w pewnym momencie podniosłem jednak głowę, by zobaczyć, komu się podpisuję. I tak zostało do dnia dzisiejszego – jestem wpatrzony i nie mogę oczu oderwać od swej żony.

Ma pan syna i wnuka w podobnym wieku. Czy w takim układzie stosunek ojca do syna i dziadka do wnuka jakoś się różni?

Myszę, że mimo wszystko syn jest zawsze bliższy. Ta trudność polega na tym, że na tym etapie, na którym jesteśmy teraz, obaj chłopcy są jeszcze niemowlakami. Mój Rysio zaczyna dreptać, a Jasio buja się na huśtawce. Cieszę się, że kiedy oba bobasy będą biegać, córka Marta będzie nam często podrzucała Jasia i on będzie z „wujkiem” Rysiem ganiał po trawniku. Cieszę się, że będę z nimi puszczał latawce, pokazywał im las. Kiedy byłem młody, kiedy kariera wydawała mi się ważniejsza, całe wychowanie córki zostawiłem na barkach żony, i to ona zajmowała się wszystkim. Ja stałem jakby obok. Teraz jestem w innej sytuacji, mam więcej czasu i chyba w głowie też mam już inaczej poukładane. Odkrywam, że jest pięknie przyglądać się dzieciom, jak rosną. Z córką mam bardzo dobre relacje. Ona jest bardzo dobrym człowiekiem. Dlatego wierzę, że owoc jej małżeństwa – mój wnuk – sprawi mi wielką radość. Nie mówiąc o mojej mamie, która po prostu oszalała, bo ma teraz i wnuka, i prawnuka. Rodziców sprowadziłem z Elbląga, mam ich blisko, jestem na każde ich zawołanie. Mieszkamy na wsi, nad pięknym jeziorem, dookoła są lasy... Myszę, że to wszystko pozwoliło scalić rodzinę. Cały czas pracuję, ale mam też dla wszystkich czas i mam ich pod ręką. To sprawia, że jestem szczęśliwy w życiu.

Rozmawiała: DANUTA CHLUP

W KRZYWYM ZWIERCIADLE

KRYSZYNA HERMAN, dyrektor Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie

Artysta, ojciec i dziadek

Ryszard Rynkowski, znany polski wokalista, kompozytor, pianista i aktor, urodził się 9 października 1951 roku w Elblągu. W 1973 roku przeniósł się do Warszawy. Współpracował z Operetką Warszawską i Teatrem na Targówku. W latach 1979-1987 występował w zespole VOX. Jest twórcą wielu utworów zespołu. Do najbardziej znanych należą: „Masz w oczach dwa nieba”, „Bananowy song”, „Szczęśliwej drogi, już czas”. W 1987 roku rozpoczął karierę solową. Jest wielokrotnym laureatem Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu. W tym roku wydał najnowszą płytę „Zachwyt”. Ma dwoje dzieci i wnuka. (dc)

FRANCISZEK BAŁON: »PRZEZ BOGACTWO MATERIALNE NARASTA UBÓSTWO INTELEKTUALNE«

Przepis na dobry wiersz? Ból albo samotność...

Kiedy rozmawialiśmy przez telefon, umawiając się na spotkanie, powiedział pan, że poeta to gatunek na Zaolziu wymarły? Czy rzeczywiście jest aż tak źle?

Nie wiem czy wymarły, na pewno poetów jest dużo mniej, niż we wcześniejszych latach. Złote lata 70. poprzedniego wieku to już jest niestety przeszłość. Wprawdzie istnieje Stowarzyszenie Literatów Polskich, prowadzi działalność, ale ja osobiście tego nie dostrzegam. Kiedyś było bardzo dużo poezji w naszych pismach, dużo konkursów, a dziś tego nie ma. Na pewno nie jest to jednak wina tych, którzy piszą, tworzą poezję, ale tych, którzy nie czytają.

Czy to aby nie skutek tego, że żyjemy dziś dużo szybciej, wielu z nas nie ma czasu na sięgnięcie po literaturę, zadowalając się pismami, w których nad słowem dominuje obraz, oglądając mało ambitne programy w telewizji, przy których nie trzeba myśleć?

Obawiam się, że żyjemy w czasach strasznie zmaterializowanych. Nie tylko jest tak, jak w Stanach Zjednoczonych, gdzie zaczyna funkcjonować wtórny analfabetyzm, że ludzie nie bardzo potrafią czytać, wolą obrazki, strasznie się spieszą, ale co gorsza, nic ich nie interesuje poza pieniędzmi. Wszystko przeliczają. Przez to bogactwo materialne narasta ubóstwo intelektualne. Ja to niepokojące zjawisko dostrzegam niestety u niektórych absolwentów naszych szkół średnich. Na przykład nie umieją dobrze czytać, nie potrafią poprawnie zbudować zdania. Dzieje się tak dlatego, bo nie czytają – wszystko mają podane jak na tacy w internecie i telewizji. Zdania budują na zasadzie: „wiesz, tam, przy tym, o tym, no wiesz...”.

Co można zrobić, żeby było lepiej? Potrzeba rozwiązań globalnych, systemowych...

Boję się, ale chyba tak jest, że ludzie potrzebują czegoś w rodzaju katastrofy, jakiegoś ciosu. Inaczej wszyscy dalej będą zamknięci w swoich małych światkach. Weźmy taki prosty przykład. Niech pan wyjdzie na miasto po godz. 17. Jest martwo, pusto, ludzie się nie spotykają, na imprezach organizowanych przez Polski Związek Kulturalno-Oświatowy jest coraz mniej ludzi. Większość uczestników to przedstawicie-

le starszego pokolenia. Brakuje mi w tym wszystkim młodych. Ludzie wolą spędzać czas zamknięci w czterech ścianach. Osobiście nie rozumiem tych, co siedzą przed telewizorem. Po przeprowadzce do Czeskiego Cieszyńska, odziedziczyłem po poprzednim właścicielu mieszkania 12 kanałów telewizji. Włączyłem telewizor i co? Na 12 kanałów jest 12 razy nic.

Może to wynika po części z faktu, że rodzice nie czytają dzieciom od młodości?

Franciszek Bałon

dych lat...

Nie jestem o tym przekonany, że rodzice nie czytają od młodych lat. Raczej nie mają czasu dla tych dzieci. A w takiej sytuacji nie nauczą ich czytać. Stety, czy niestety, mamy kapitalizm i zdobywanie pieniędzy wygląda dziś trochę inaczej niż kiedyś. Ta smutna diagnoza odnosi się do całego świata, ale na naszym terenie to jest najbardziej odczuwalne. Dlatego, że tutaj – na Zaolziu – było tej poezji, śpiewania i tańczenia więcej.

Wspomniał pan, że okres największego rozkwitu przypadł na lata 70. Jak to wtedy wyglądało?

Kiedy wspólnie ze znajomymi wspominamy, bo ja już jestem z tych, co wspomina, to wła-

śnie mówimy, że lata 70. były najlepsze. Była odwilż polityczna, wszyscy żyliśmy pod jakąś presją, ale trzymaliśmy się razem, wspólnie robiliśmy bardzo dużo rzeczy. To były czasy, kiedy na Zaolziu przyjeżdżali polscy literaci, kiedy można było spotkać takie osobistości, jak Nowak czy Śliwiak. Dziś tego już nie ma.

Kto tworzył śró-

dowisko zaolziańskich poetów w tamtych czasach?

Przed wszystkim to ja się do niego nie zaliczałem. Nigdy nie byłem członkiem związku literatów, nie chciałem zostać posądzony, że piszę rymowanki, bo chcę się wypromować. A to byłaby nieprawda. Zawsze pisałem po cichu. Od 17 roku życia, kiedy zaczęła się ta przygoda, pisałem do szuflady. Nie publikowałem swoich utworów. A jeżeli już coś się ukazało, to pod pseudonimem, od czasu do czasu uczestniczyłem w konkursie, ale nie dla zaszczytów, po prostu chciałem sprawdzić samego siebie. Zawsze żyłem na boku. Myślę, że wiele osób nie wie w ogóle, że ja piszę. W ogóle nie uważam się za poetę. Nie lubię tego określenia: „Jestem pisarzem”, „Je-

stem poetą”. Ja sam napisałem kilka książek, a nie uważam się za pisarza. Mogę się uważać za człowieka piszącego, ale na to, żeby być pisarzem czy poetą, to trzeba mieć osiągnięcia na dużo większą skalę.

Jak na przykład Maria Konopnicka, Bolesław Prus czy Władysław Reymont?

Dla mnie bardzo dobrym pisarzem jest także Gustaw Morcinek.

To kim przede wszystkim pan jest?

Chciałbym być porządnym człowiekiem (*śmiech*). Tak naprawdę to muszę się przyznać, że zawsze byłem, i nadal jestem, człowiekiem bardzo zakompleksionym. Chociaż mam opinię, że dużo gadam, tak naprawdę jestem zamknięty w sobie. Kiedyś jeden z dziennikarzy „Głosu Ludu” powiedział, że moje przeżycia starczyłyby na kilka książek. Jest to prawda. Jeżeli mogę użyć takiego sformułowania, to pan Bóg obdarzył mnie przeżyciami za więcej ludzi, a nie ze wszystkimi się potrafiłem zgodzić.

Istnieje coś takiego, jak przepis na dobry wiersz? A jeśli tak, to jaki jest ten przepis?

Nie ja to pierwszy powiedziałem, ale przepis na cokolwiek dobrego to jest ból. Człowieka chyba musi coś boleć, żeby się jakoś skupił. A może samotność.

Ostatnio zajął pan trzecie miejsce w konkursie ogłoszonym przez Bibliotekę Miejską w Cieszyńsku. Temat brzmiał „Śląsk Cieszyński – nasz wspólny dom”. Chyba ciężko pisać się na zamówienie, bo przecież wena raz jest, raz jej nie ma. To nie jest tak, że pstrykniesz palcem i możemy pisać...

Kiedyś polski pisarz w wywiadzie udzielonym w radio opowiadał, jak to wstaje o godz. 6.00, następnie je śniadanie, a o godz. 8.00 zabiera się do pisania. To według mnie jest bzdura. Nikt tak nie pisze, nikt tak nie potrafi pisać – wena przychodzi sama. Ja piszę ciągle, robię sobie notatki. Czasami się wyrzucam w nocy. Później te notatki przenoszę do komputera. To jest taki sprzęt z dużym monitorem. Śmieję się czasami, jak do mnie przyszedł wnuczek i chciał zagrać w gierkę. Jak powiedziałem, że nie mam żadnych gier, to przyznał, że komputer jest do niczego.

Ale musi pan przyznać, że temat konkursu był wdzięczny, ogłoszony w końcu „tu stela”...

Ja nie do końca lubię określenie „tu stela” i „tustelizm”, o ile się go przesadnie preferuje. Uważam, że skoro się deklarujemy, że jesteśmy Polakami, to każdy z nas powinien przede wszystkim mówić bardzo ładnie po polsku. Gwara owszem, ale czysta gwara, bez zaśmiecenia. Żeby „tu stela” nie było zasłoną, że mnie nie stać na mówienie po Polsku, że ja – przepraszam, nie bardzo wiem, co się w tej Polsce dzieje. **Rozmawiał: TOMASZ WOLFF**

Człowiek wielu pasji

Franciszek Bałon pochodzi z Dolnej Suchej. Urodził się w 1947 roku. Skończył Technikum Maszynowe w Karwinie. Pracował w wielu zawodach, między innymi przez 15 lat był fotografem na kopalni. Jego pasją, oprócz fotografii, jest gotowanie. Szczególnie lubi kuchnię śląską, o której mówi, że dziś jest trochę zapomniana. Lubi także przyrządzać dania z ryb. Od 1974 roku mieszka w Czeskim Cieszyńsku. Jest zodiakalnym Skorpionem. *– Rzeczywiście jestem skorpionem – śmieje się.* (wot)

ROZWAŻANIA NIEPOWAŻNE

WITOLDA RYBICKIEGO

Panie Witoldzie – RATUNKU!!!

Od soboty ciocia Czesia – wciąż jeszcze

Trzęsie się i nieustannie – ma dreszcze!

Po tych słowach prezydenta ER-PE

Tak ją bardzo wprost „zatkało”

I ażeby nie być „grzechem”

Chce wystąpić z PE – ZET – KAO!!!

Również moją też kuzynkę Zosię

Zaniepokoił ten felieton w Głosie –

„Że my jesteśmy – już jacyś tacy

Zczechizowani – (Waserpolacy?)

Czego my w ogóle chcemy

Kiedy WYPROMOWAĆ też się nie umiemy...

Biologicznie – tak czy siak – giniemy (!?)

I że Polska – o, mój Boże –

Bez Zaolzia – istnieć sobie może...”

Proszę Pani – Zaolzie to „dziecko niechciane”

Od Macierzy – oderwane

Na chwilę przygarnięte – znowu opuszczone...

Do Ojczyzny cicho wzdycha z utęsknieniem –

Bo głośno o Niej mówić – było przewinieniem –

I tylko wzorem być tu mogła – Nowa

Ojczyzna jakaś – Międzynarodowa...

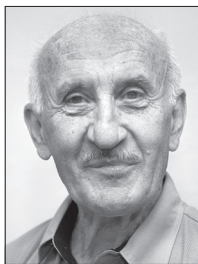
A że „jesteśmyzczechizowani?!”...

Polak w Polsce jest Polakiem

Bez zasługi – proszę Pani –

A Polak na obczyźnie – musi walczyć o przetrwanie

Krzewić język i tradycję – nieustannie...

Polak w Chicago się „amerykanizuje”

Turek w Niemczech – „germanizuje”? – RACJA! –

Ten proces to ASYMLACJA!

Może być naturalna lub też PRZYŚPIESZONA!!!

Takie „groźne wróżby” czy prezydenckie Expozé...

Tę asymilację ZNACZNIE PRZYŚPIESZYĆ tu może...

A że Polska bez Zaolzia – „istnieć sobie może?!”

Zaolzie bez Polski – też obejmę się może

Tylko musi działać PRAGMATYCZNIE

(a nie ROMANTYCZNIE)

Według zasady „Ubi bene – ibi patria”

„Gdzie dobrze – tam Ojczyzna” –

Poznałem w Trzyńcu sympatyczną Czeszkę

Co ma szkoły polskie

Lecz uczy w przedszkolu czeskim.

Wyszła za Czecha co w Polsce ma rodzinę.

Jej córka poznała w Londynie

Czecha – co pochodzi z Moraw

I obecnie żyją w Brnie. –

Wszystko – po czesku, polsku i angielsku

Rozmawiają sobie płynnie!!! –

Wyznawcy „czystej rasy” się pewnie zżymają

I jakieś mury szczelnej izolacji

Znowu – budować spróbują...

Nic nie wskórają! – Nic już – NIC!!!

TO NATURALNY JEST PROCES

W ZJEDNOCZONEJ EUROPIE –

W EUROPIE – BEZ GRANIC –

Całkiem POWAŻNIE wywnętrzył się Witold Rybicki

prezentacje

Nawsianie żyją remontem Domu PZKO

Mieszkańcy Nawsia pamiętają o sławnych rodakach, którzy zasłużyli się dla swojej rodzinnej wsi i Zaolzia. Do nich należą zmarły przed 10 laty Władysław Niedoba, sławny hetman góralski Jura spod Grónia. To jego imieniem członkowie Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Nawsiu nazwali swój Dom PZKO. Tablica informująca o tym zniknęła jednak z murów budynku. Powróci wkrótce, po remoncie kapitalnym obiektu.

Dom PZKO im. Jury spod Grónia to imponujący budynek. Stoi niedaleko dworca kolejowego. Gdy przekraczam we wtorek jego gościnne progi, widzę, że remont trwa na dobre. – *Chcemy się z nim uporać jak najszybciej. Uroczystość otwarcia Domu PZKO po remoncie odbędzie się bowiem jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia. W listopadzie zaś zamierzamy tu urządzić naszą sztandarową imprezę, „Zabijaczkę”, czyli świnobicie, na którą zjeżdżają ludzie z całego Zaolzia* – mówi prezes nawiejskiego koła, Marian Waszut, który wita mnie w towarzystwie kilku członków zarządu w salce koło wejścia. W tym pomieszczeniu nawiejscy pezetkaowcy utworzą w grudniu Izbę Pamięci, poświęconą Władysławowi Niedobie, a także historii Koła.

Zaczęło się U Mrózka i U Kosa

Nawsie to duża wieś. Według spisu ludności z 2001 roku liczy 3765 mieszkańców. Polaków żyje w Nawsiu 902 (ok. 23 proc.), z tego 320 to członkowie MK PZKO w Nawsiu (bo jest jeszcze drugie koło PZKO w sąsiadującej z Milikowem i Boconowicami dzielnicy Jasienie). Koło zaś powstało już w październiku 1947 roku. Jego pierwszym prezesem był Jerzy Heczko. Koło założono w gospodzie U Mrózka. Do czasu wybudowania pierwszej świetlicy życie toczyło się jednak w innej nawiejskiej gospodzie – U Kosa. Świetlicę zaś, na placu za gospodą, wybudowano w 1967 roku, w ramach akcji „Dwadzieścia świetlic na dwudziestolecie PZKO”. Była to mała chatka zmontowana z prefabrykatów. Koło sprzedało ją w 1982 roku i zabrano się do remontu dużego obiektu, który zakupiono od państwa Pyszków. Nowy Dom PZKO, który służy pezetkaowcom do dziś, otwarto w 1985 roku. W 20 lat od tamtego wydarzenia nadano obiektowi imię Jury spod Grónia.

Życie kręci się wokół »Melodii«

– *Kiedy zakładano nasze Koło, nawiejska polska szkoła pękała w szwach – wspomina prezes Waszut. – Dziś wzrasta liczba uczniów w czeskiej podstawówce, a do polskiej małoklasówki uczęszcza zaledwie 24 dzieci. Lepiej jest w przedszkolu – w nim mamy w tej chwili 25 maluchów.* Prezes Marian Waszut dodaje: – *Współpraca z obiema placówkami układa się bardzo dobrze. Co roku, na przykład, dzieci biorą udział w koncertach wiosennych, które organizuje nasz chór żeński „Melodia”.*

Chór „Melodia” działa od 1955 roku, za rok będzie obchodził jubileusz 55-lecia. A także 9-lecie współpracy z zespołem obecnej dyrygentki, Aleksandry Zeman. – *„Melodia” zawsze miała szczęście do dyrygentów – zapewnia Filipczyk. – Czy już byli to Karol Heczko, Władysław Winkler, czy też poprzedniczka pani Zeman – Aleksandra Paszek-Trefon. Oni wszyscy przyczynili się do tego, że dziś chór sławny jest nie tylko na*

Zaolziu. Mamy się czym pochwalić. A wokół chóru kręci się całe życie naszego Koła.

Dwie przedstawicielki „Melodii” w zarządzie Koła, Lidia Lisztwan i Halina Krenzelok, śmieją się. Zgadza się jednak. Chórzystki rzeczywiście mocno angażują się w pracę w PZKO. Na liście członkiń chóru figurują nazwiska 32 pań. Na koncerty wyjeżdża ich przeciętnie około 20. – *Wiadomo, studentki przychodzą na próby i występy dorywczo, kilka chórzystek jest na urlopie wychowawczym. Zawsze jednak wracają, bo „Melodia” to wspaniała sprawa* – podkreśla Lidia Lisztwan. Halina Krenzelok dodaje: – *Najmłodsza chórzystka ma 15 lat, najstarsza 62 lata. Teraz przygotowujemy się już do jubileuszu, który będziemy obchodzić za rok. Z tej okazji chcemy też wydać czwartą już płytę. Część materiału nagraliśmy już wspólnie z Orkiestrą Kameralną z Trzyńca w nawiejskim kościele ewangelickim.*

Kluby? Od wystaw do... »samogóny«

Pytam, czy chórzystki angażują się w pracy Klubu Kobiet. – *Raczej nie, nie mamy na to czasu. Tam działają trochę starsze panie – słyszę odpowiedź. Klub Kobiet radzi sobie jednak nieźle. Jego prezesem jest Anna Recmanik. Panie spotykają się regularnie, albo w Domu PZKO, albo w domu lub ogrodzie któreś z członkiń Klubu. Pomagają na każdej imprezie Koła, organizują też własne wystawy.*

W Nawsiu działa też Klub Senio-

Część zarządu Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Nawsiu – w pierwszym rzędzie (od lewej): Krystyna Marosz, Halina Krenzelok, Basia Heczko, Lidia Lisztwan, Basia Marosz; w drugim rzędzie: Tadeusz Filipczyk, Stanisław Lisztwan, Rodan Lisztwan, Marian Waszut, Janusz Heczko.

ra. – *Nasz klub to grupa dziesięciu starszych panów, którzy już „zrobili, co mieli do zrobienia”, ale nie odchodzą jeszcze na zasłużony odpoczynek – śmieje się szef seniorów, Tadeusz Filipczyk. – Naszą najważniejszą imprezą jest doroczne „Kosztowani samogóny” w gróddeckiej restauracji Belko. Każdy z nas przynosi piersiówkę z własnym trunkiem, by pochwalić się, czym jego sad w tym roku obrodził. Ale nie schodzimy się po to, żeby się upić. Tylko degustujemy. A przy okazji zapraszamy na przykład prof. Daniela Kadłubca, dyrektora Teatru Cieszyńskiego Karola Suszkę i słuchamy ich krótkich wykładów. Zawsze też sobie pośpiewamy. Wyjeżdżamy ponadto na wycieczki – zwiedzamy browary, teraz chcemy odwiedzić gorzelnię w Stonawie. To takie nasze hobby – obok pracy społecznej.*

Mniej aktywny natomiast jest ostatnio Klub Młodych, do niedawna jeszcze prężnie działający. – *Młodzi wyjechali na studia, nie mają czasu. Pomimo to jednak starają się działać, organizują wielkanocną imprezę „Po jałowiec”, latem wyjeżdżają na wycieczki. Pomagają też na imprezach, zwłaszcza na Gorolskim Święcie* – mówi prezes Waszut.

Między imprezami a remontem

Nawiejska góralska chatka w Lasku Miejskim cieszy się na Gorolskim Święcie zawsze dużym powodzeniem. – *Pamiętam pewnego pana z Polski, który zakupił u nas kapustę ze „szpyrkami”, na nią położył ogromny kotlet, a na wierzch jeszcze porcję wątróbki. „Fuczoł przy jedzeniu jak jeź nad płótkami”, ale spałaszował wszystko. Mamy co za-*

proponować – mówi Filipczyk. A Marian Waszut dodaje: – *Gorolski Święto mobilizuje nas zawsze do pracy. Koło na tej imprezie sporo zarabia, dzięki temu możemy później przez cały rok działać.*

Z innych imprez Koła nawsianie wymieniają „Rowerówkę”, czyli wycieczkę na rowerach. To zawsze dwie trasy – dla zaawansowanych oraz dla rodziców z dziećmi. Obie grupy spotykają się zaś później przy jakimś ośrodku wypoczynkowym i przy ognisku. Jest też doroczny bal, są koncerty, wycieczki (w tym roku nawsianie wyjadą do Zakopanego i Wieliczki). No i wspomniana już „Zabijaczka”. – *Tegoroczna jej edycja odbędzie się 21 listopada w poniekąd wojskowych warunkach. Bo nadal trwa remont – wyjaśnia prezes Waszut. – Ale na pewno jakoś sobie poradzimy. Na uroczyste otwarcie, które zaplanowaliśmy na 19 grudnia, na pewno już będzie wszystko dopięte na ostatni guzik.*

Decyzję o remoncie kapitalnym Domu PZKO zarząd podjął przed dwoma laty. Dopiero jednak w tym roku w marcu Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” przyznało nawsianom dotację. Roboty było sporo, bo trzeba było naprawić dach, wymienić okna, odnowić wychodki i elewację. Powstaje też Izba Pamięci. Prace idą jednak szybkim tempem. – *Na pewno zdążymy skończyć z remontem w zaplanowanym terminie – zapewniają pezetkaowcy. Zdradzają, że po remoncie w głównej sali będzie można organizować także prezentacje multimedialne (ponoć Klub Młodych ma tu sporo do zaproponowania). Warta obecnienia ma być też Izba Pamięci.*

– *Wystawa w Izbie poświęcona będzie głównie Jurze spod Grónia. Zainteresowało się już nią także kierownictwo „Wspólnoty Polskiej” i chciałoby ją zaprezentować w różnych ośrodkach polonijnych na całym świecie. Zaolziacy będą ją zaś mogli obejrzeć podczas uroczystego otwarcia, 19 grudnia, na które zapraszam gorąco wszystkich naszych przyjaciół i sympatyków* – dodaje Marian Waszut.

JACEK SIKORA

Pamięta o nich nie tylko Nawsie

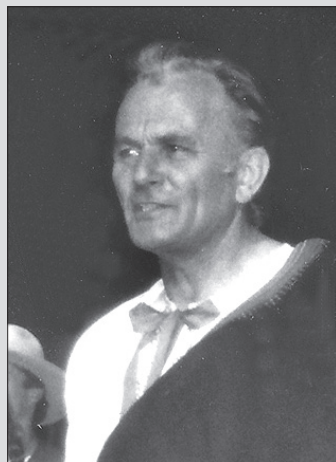
WŁADYSŁAW NIEDOBA (1914-1999)

– Człowiek-instytucja, znany jako Jura spod Grónia. Jeden z założycieli chóru „Gorol” i Gorolskiego Święta. To on na siwku prowadził zawsze świętogorolski pochód, to jego okrzyk „Ho, ho, ho!” zawsze rozpoczynał imprezę w Lasku Miejskim. W teatrze amatorskim i chórach zaczął działać jeszcze przed wojną. Po założeniu w roku 1947 Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego objął stanowisko referenta ds. ruchu teatralnego przy Zarządzie Głównym PZKO. Wspólnie z aktorami-amatorami z całego Zaolzia założył w 1951 roku Scenę Polską Teatru Cieszyńskiego i był jej pierwszym kierownikiem.

WŁADYSŁAW MLYNEK (1930-1997) – Poeta, nauczyciel, działacz społeczny. Urodził się w Gródku, wiele lat życia spędził jednak w Nawsiu. Był wyjątkową postacią ziemi cieszyńskiej, współorganizatorem (jako Hadam z Drugi Jizby) Gorolskiego Święta i członkiem kierownictwa chóru „Gorol”. Był też w latach 1990-93 prezesem ZG PZKO i redaktorem naczelnym „Zwrotu”. Ma na swoim koncie bogaty dorobek literacki, utwory pisane zarówno gwarą cieszyńską, jak i językiem literackim („W starym geplu”, „Śpiewy znad Ol-

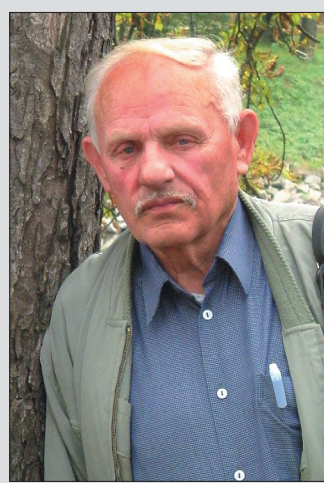

Zdjęcia ODKP

Fot. JACEK SIKORA

Miejscowym Kole PZKO w Jabłonkowie literacką Kawiarenkę „Pod Pegazem”. Prowadził przez jakiś czas nawiejski zespół teatralny, dla którego pisał też skecze. Wydał zbiorki poezji: „Pęknięta pieczęć”, „Potoki”, „Słowa jak kamienie”, „Żarna”, „Pęknięta pieczęć pocałunku”, „Wiersze wybrane”, „Zieloną strzałą po...” i Kamyki światła”. (kor)

zy”, „Droga przed siebie”, „Śpiewające zbocza”, liczne sztuki dla teatrów amatorskich).

JAN PYSZKO (1925-2005) – Poeta, nauczyciel, tłumacz, człowiek związany z amatorskim ruchem teatralnym. Urodził się i mieszkał w Nawsiu-Potokach. Wspólnie z Wilhelmem Przeczką założył przy

W następnym sobotnim numerze zaprezentujemy Miejscowe Koło PZKO w Lesznej Dolnej.

Trzylaf pod patronatem »Głosu

17. edycja festiwalu Trzynieckie Babie Lato Filmowe zbliża się milowymi krokami. Festiwal rozpocznie się już w środę 7 października i potrwa do niedzieli 11 października. W nowoczesnej sali trzynieckiego kina Kosmos wyświetlane zostaną polskie, czeskie i słowackie filmy.

Przełom filmowy podzielić można na trzy kategorie. Pierwsza z nich, tzw. hity, pokazuje najciekawszą twórczość minionego sezonu. W tej kategorii nie zabraknie takich filmów, jak najnowszy obraz Andrzeja Wajdy „Tatarak”, czy też zupełnie świeżej polsko-czesko-słowackiej adaptacji „Janosika”. Kategoria druga to konkurs debiutów reżyserskich, których w tym roku pojawi się wyjątkowo dużo ze względu na

niezwykły urodzaj zaczynających twórców. Trzecia kategoria to retrospektywa – poświęcona jest wyłącznie tematowi zbójnika Janosika, którego w trakcie festiwalu będzie można obejrzeć aż w czterech różnych adaptacjach.

– *Mamy aż pięć bardzo różnych pod względem treści i formy polskich debiutów reżyserskich, które z pewnością warto zobaczyć, by zrozumieć jakimi tematami interesują się aktualnie polscy twórcy filmowi.*

Kadr z najnowszego filmu Andrzeja Wajdy „Tatarak”.

Kadr z filmu o czasach stalinowskich „General Nil”.

Oprócz tego jest też kilka debiutów czeskich i słowackich. Czyli będzie z czego wybierać. Z hitów ciekawymi kawałkami są zwłaszcza poruszająca opowieść o czasach stalinowskich „General Nil” oraz wielokrotnie nagradzana adaptacja rzeczywistego wydarzenia „Mała Moskwa” – mówi dyrektor festiwalu, Tadeusz Wantuła.

Program urozmaici koncert muzyki jazzowej. Po wielkim sukcesie odniesionym na wędryńskim Zlocie, organizatorzy postanowili ponownie zaprosić na Zaolzie krakowską kapelę Blue Machine. Bluesowa formacja wystąpi w piątkowy wieczór w sali trzynieckiego kina. Zespół przedstawia niezwykle bluesowe klimaty i zwłaszcza do-

brze się czuje w bezpośrednim kontakcie z publicznością, który podkreślą jeszcze kameralne warunki kinowej sali.

Filar każdego przeglądu filmowego stanowi konkurs debiutów reżyserskich. W Trzyncu filmy oceniać będzie potrójne jury. W tym roku w skład jury wejdą m.in. zeszłoroczn laureaci konkursu, reżyserzy Rafał Kapeliński i Robert Švéda. Drugim kolegium przyznającym nagrodę zostanie Gabinet Cieni – alternatywne młodzieżowe jury wyłonione na podstawie konkursu Złota Recenzja.

– *Konkurs ten realizujemy w tym roku już po raz trzeci, swoje recenzje przesyłają nam młodzi ludzie z najróżniejszych zakątków.*

Podczas festiwalu zwycięzcy mają okazję spotkać się, dobrze poznać i pracować razem, co daje wszystkim bardzo ciekawe doświadczenia – tłumaczy zalety konkursu szefowa sztabu organizacyjnego, Maria Branna.

Trzecie jury, które tradycyjnie przyznaje nagrodę, tworzy publiczność.

Bilety wstępu na poszczególne projekcje są w cenie zaledwie 40 koron. Wejściówki na koncert kosztują 60 koron. Można też kupować akredytacje na cały festiwal w cenie 400 koron. Akredytacje można zamawiać pod adresem info@tfl.cz. Wszystkie informacje dotyczące festiwalu znajdują się w internecie na stronie www.tfl.cz.

Program 17. Trzynieckiego Babiego Lata Filmowego

Kino Kosmos Trzinec

ŚRODA – 7. 10. 2009

16.00 **Hodinu nevíš** r. Dan Svátek (2009; 100 min.) CZ

18.00 **Tatarak** r. Andrzej Wajda (2008; 85 min.) PL

20.00: **Miloš Forman: Co tě nezabije...** r. Miloslav Šmídmej (2009; 100 min.) CZ

22.00 **Delta** r. Kornel Mundruczó (2008; 93 min.) H (Węgry)

CZWARTEK – 8. 10. 2009

8.30 Uroczyste rozpoczęcie

Klíček r. Ján Novák (2009; 70 min.) CZ

10.30 **Proměny** r. Tomáš Řehořek (2009; 80 min.) CZ

12.30 **Jánošík** r. Jaroslav Siakel (1921; 68 min.) SK

14.00 **Ostatnia akcja** r. Michał Rogalski (2009; 104 min.) PL

16.00 **Veľký rešpekt** r. Viktor Csudai (2009; 77 min.) SK

18.00 **Operace Dunaj** r. Jacek Glomb (2009; 104 min.) PL, CZ

20.00 **Pokoj v duši** r. Vladko Balko (2009; 97 min.) SK

22.00 **Osadné** r. Marko Škop (2009; 75 min.) CZ, SK

PIĄTEK – 9. 10. 2009

8.30 **Lištičky** r. Mira Fornay (2009; 86 min.) CZ, SK

10.30 **Nigdy nie mów nigdy** r. Wojciech Pacyna (2009; 102 min.) PL

12.30 **Boisko bezdomnych** r. Kasia Adamik (2008; 119 min.) PL

15.00 **Bratislavafilm** r. Jakub Kroner (2009; 90 min.) SK

17.00 **Jeszcze nie wieczór** r. Jacek Bławut (2009; 100 min.) PL

19.00 **Niezawodny systém** r. Izabela Szylo (2008; 78 min.) PL

21.00 Koncert Blue Machine

SOBOTA – 10. 10. 2009

10.00 **Protektor** r. Marek Najbrt (2009; 100 min.) CZ

12.00 **General Nil** r. Ryszard Bugajski (2009; 125 min.) PL

14.15 **Kdopak by se vlka bál** r. Maria Procházková (2008; 95 min.) CZ

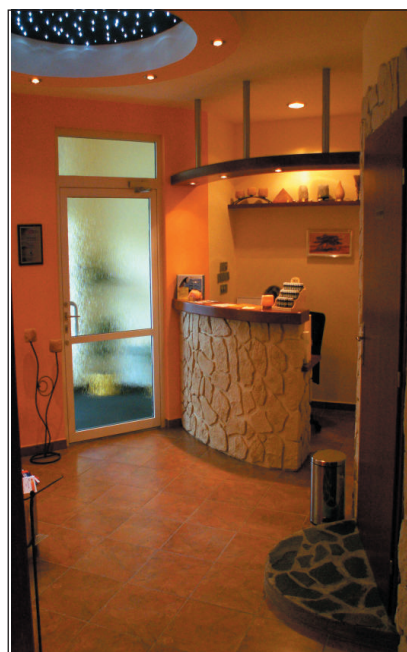
16.00 **Muži v říji** r. Robert Sedláček (2009; 114 min.) CZ

18.00 **Mała Moskwa** r. Waldemar Krzystek (2008; 113 min.) PL

20.00 Ogłoszenie wyników Konkursu debiutów oraz Nagrody publiczności; **Jánošík** r. Kasia Adamik, Agnieszka Holland (2009; 140 min.) PL, CZ, SK

22.30 **Wojownik** r. Jacek Bławut (2008; 85 min.) PL

reklama

NAUKA JĘZYKA ANGIELSKIEGO W GROcie SOLNEJ W TRZYŃCU

!!!!!! TEGO JESZCZE NIE BYŁO !!!!!

Chcesz się uczyć języka angielskiego, ale nauka w salach lekcyjnych Ci nie odpowiada? Masz świetną okazję to zmienić. Grota solna w Trzyncu oferuje połączenie pobytu w zdrowym środowisku z nauką języka angielskiego. Udowodniono, że regularne wizyty w grocie solnej zwiększają odporność organizmu oraz pomagają zapobiegać chorobom grypopodobnym.

Wraz z nadchodzącym okresem jesiennym masz możliwość wzmocnić swoje zdrowie, a równocześnie udoskonalić swoje umiejętności. Nasza oferta skierowana jest do wszystkich grup wiekowych. Organizujemy kursy dla początkujących i zaawansowanych. Grupki 2-8 osobowe, po uzgodnieniu również kursy indywidualne. Z tej wyjątkowej oferty po promocyjnych cenach skorzystaj już dziś.

ul. Přátelství 1009, 739 61 Trinec Kamionka
tel: 558 996 926, 736 626 835, mail: info@solnajeskynetrinec.cz

Ludu« już w przyszłym tygodniu!

Operacja Dunaj

Komedia o „przyjacielskiej interwencji” wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji w roku 1968. Fakt prawdziwy jest jeden – rzeczywiście w czasie akcji wojskowej zginął jeden polski czołg. Cała reszta to fantazja... Dobrze, że nareszcie można się pośmiać z tego, co przyniosła nam oficjalna polityka...

Niezawodny system

Kryminalno-rozrywkowa pogodna opowieść o wiekowej damie, usiłującej zdobyć pieniądze na wykupienie rodzowego naszyjnika za pomocą... gry w ruletkę. Jako debiutantka – wygrywa, co zwraca na nią uwagę zawodowych hazardystów. Są pewni, że starsza pani ma pewny system wygrywania w kasynie...

General Nil

Całe życie walczył za Polskę, by wreszcie trafić do jednej celi z esesmanem. Film o człowieku dumnym, odważnym i prawym oraz o tragicznych absurdach Polski w okresie rządów komunistów. Film jest próbą rekonstrukcji ostatnich lat życia generała Augusta Emila Fieldorfa (pseudonim „Nil”), legendarnego dowódcy Armii Krajowej – obejmując lata walki podziemnej podczas

Aktorka Irena Kwiakowska

Kadr z filmu „Operacja Dunaj”.

okupacji niemieckiej, aresztowanie przez NKWD i zesłanie do łagrów radzieckich, powtórne aresztowanie przez SB po repatriacji, proces i egzekucję. Jest to przypomnienie losów żołnierzy podziemia przesładowanych po wojnie przez władze za inną wizję polityczną wolnej Polski.

Tatarak

Historia starzejącej się, doświadczonej życiem i schorowanej doktorowej Marty, borykającej się z nudą i wspomnieniami. Żyje ze swym mężem w małym miasteczku. Przypadek sprawi, że przypomni sobie, czym jest miłość, a nawet fizyczna fascynacja. Spotkanie z młodym mężczyzną i jego tragiczna śmierć w trakcie wspólnej kąpieli wywołują w niej uczucia i reakcje, jakich sama się nie spodziewała. Film jest ekranizacją opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza „Tatarak” z 1958 roku, został jednak uzupełniony wątkami z innego utworu – opowiadania Sándora Márai „Nagle wezwanie”. Zawiera także elementy autobiografii Krystyny Jandy, aktorki odtwarzającej główną rolę.

Mała Moskwa

Opowieść o miłości zakazanej pomiędzy Polakiem i Rosjanką w czasach oficjalnej przyjaźni i współ-

pracy; akcja rozgrywa się w Legnicy, powszechnie nazywanej „Małą Moskwą”, jednej z największych wojskowych baz radzieckich w Polsce. Studium minionych czasów, kiedy oficjalna przyjaźń nie oznaczała swobodnych kontaktów dla jednostek. Nagrodzony w 2008 roku Grand Prix na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych (Wielka Nagroda Jury „Złote Lwy”) oraz nagrodą za pierwszoplanową rolę kobiecą przyznana Świetłanie Chodczenko. W ramach Polskich Nagród Filmowych przyznano filmowi Orły w kategoriach najlepszy scenariusz, dźwięk, scenografia, a jako aktorskie odkrycie roku oceniono Elenę Leszczyńską.

Janosik. Prawdziwa historia

Młody Janosik, wypalony wojną, zawiedziony w miłość, trafia do zbójczej drużyny. Wkrótce zostaje jej przywódcą i zaczyna się cieszyć sławą dzielnego zbrojnika, który przestrzega honorowego kodeksu – nikt z napadniętych nie może zginąć. Wraz ze sławą, rośnie jego uwielbienie u kobiet. Sukcesy Janosika budzą jednak zazdrość jednego z członków bandy, chciwego i butnego Huncagi... Zmysłowa, okrutna i pełna pasji, prawdziwa historia Juraja Janosika. Oparta na faktach opowieść o młodym zbrojniku, którego krótkie i intensywne życie stało się legendą.

Wojownik

Przejmująca opowieść o losach kick-boxera Marka Piotrowskiego; opowieść o zwycięstwach i przegranych, o powodzeniu i niszczącej chorobie. Film z dokumentalnej

opowieści staje się metaforą losu człowieka – współczesnego Hioba. Jeden z widzów po obejrzeniu filmu powiedział: „Wspaniale jest to, że udało się pokazać niezłomność Człowieka i jego dążenie do ocalenia własnego człowieczeństwa”. W roku 2007 nagrodzony na Krakowskim Festiwalu Filmowym (konkurs pełnometrażowy) – dyplomem honorowym, na Festiwalu Mediów „Człowiek w zagrożeniu” w Łodzi – Grand Prix, na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Dokumentalnych w Kantonie – Grand Prix.

Jan Nowicki w filmie „Jeszcze nie wieczór”.

Boisko bezdomnych

„Czy to, że stałeś się życiowym rozbitkiem – stawia cię poza nurtem życia? Nie, jeśli tylko masz w sobie pasję i chęć wygrywania”. Współcześni „mieszkańcy marginesu” na fali polskiego zainteresowania futbolem postanawiają stworzyć drużynę piłkarską i wygrać z najlepszymi... Tragikomedia o naszej współczesności zawierająca w sobie masę obserwacji polskich realiów. W roku 2008 na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych Eryk Lubos został nagrodzony za drugoplanową rolę męską. Kasia Adamik otrzymała Nagrodę Publiczności Silver Screen.

Jeszcze nie wieczór

Subtelna, choć zawierająca sporą szczyptę szaleństwa, opowieść o miłości, przemijaniu, aktorstwie i aktorach u schyłku życia – i o wielkim marzeniu zagrania jeszcze jednej wielkiej roli. W 2008 roku na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni Jacek Bławut i Anna Bławut-Mazurkiewicz uzyskali Srebrne Lwy, zaś Jan Nowicki nagrodę za pierwszoplanową rolę męską.

Materiały przygotował:
TOMASZ PUSTÓWKA

Aktor Krzysztof Kiersznowski

Kadr z filmu „Boisko bezdomnych”.

Blue Machine

Muzyka krakowskiej grupy Blue Machine to szeroko pojęty blues-rock. W dźwiękach Blue Machine oprócz elektrycznego bluesa można usłyszeć także reggae, funkowe rytmy, pazur rodem z cięższego rocka, industrialne zgrzyty i dysonanse, jazz-rockową improwizację, ale także echa muzyki folkowej z różnych zakątków świata.

Do sukcesów zespołu zaliczyć można tytuł laureata festiwalu FAMA 2008, występ przed Joe Cockerem w Krakowie, a także udział w licznych festiwalach bluesowych (m. in. Bluestracie, Olsztyńskie Noce Bluesowe, Galicja Blues Festiwal).

W 2009 roku zespół połączył siły ze znakomitym białostockim harmonijkarzem, Tomkiem Kamińskim, który współpracował z większością znaczących postaci bluesa w Polsce. To wspólne przedsięwzięcie pokazuje, że nietypowe zestawienie dwóch harmonijek na jednej scenie jest jak najbardziej uzasadnione, dając inspirację i nowe środki wyrazu dla całego zespołu.

GL-560

**Świetna gorzałka
po starych, niskich cenach.
Dla klienta szybko,
bezpłatny internet!**
www.palirna-stonava.cz

**735 34 Stonava č. 334
Tel. 59 642 2010,
albo 737841306**
**Destylaty najwyższej jakości
z dostarczonego surowca
owocowego – sezon 2009/10**

GL-573

reklama

VOP GROUP, s.r.o.
Lipová 1128, 737 23 Český Tešín
www.vopgroup.cz e-mail vopgroup@vopgroup.cz
PROPONUJEMY USŁUGI DLA ZMOTORYZOWANYCH

Warsztat samochodowy 558765285
również przygotowanie pojazdów do kontroli technicznej (STK)
Serwis opon 558765234
sprzedaż opon samochodowych, opony bieżnikowane, felg,
akumulatorów na wszystkie rodzaje pojazdów
Autoblaharstwo i autolakiernia 737215887

NOWA STACJA PALIW
Etylina 95 (Natural95), olej napędowy (Nafta)

To już nasz jedenasty zjazd!

W sobotę 26 września br., 58 lat po maturze, spotkali się absolwenci (rocznik 1951) Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie oraz Gimnazjum Pedagogicznego w Ostrawie (później Orłowa). Był to już jedenasty koleżeński zjazd w tym samym miejscu i w tym samym czasie, czyli w hotelu Piast. Odbył się w ostatnią sobotę września, zgodnie z poprzednio przyjętym zobowiązaniem, że będziemy się tak spotykać co roku, bez względu na stan liczbowy uczestników. Z 32 zaproszonych osób zjawili się nas 19, już starszyszek i starszyszek, ale zadowolonych i uśmiechniętych, mimo najróżniej-

Pamiątkowe zdjęcie uczestników spotkania.

To Wasza rubryka

Uruchamiamy nową rubrykę – Wasze sprawy. Będziemy w niej publikować artykuły, relacje z imprez i spotkań, reportaże, wspomnienia, historie oraz zdjęcia nadesłane przez Czytelników „Głosu Ludu” oraz zaolziańskie organizacje. Zachęcamy do nadsyłania materiałów na adres: trzcionka@glosludu.cz. Czekamy!

szych zdrowotnych dolegliwości. Niestety spotykamy się w coraz bardziej uszczuplonym gronie... Wszyscy postanowiliśmy się ponownie spotkać na uroczystości z okazji nadchodzącej 60. rocznicy istnienia naszej cieszyńskiej Alma Mater (14 listopada), a potem 25 września 2010 roku.

Karwina to nie tylko łańdy

Na kolejny spacer dla zdrowia wyruszyli nauczyciele-emeryci do Karwiny, gdzie w czwartek zwiedzili uzdrowiska w Darkowie i Granicach.

Ponad dwudziestoosobową grupę oprowadzała kol. Irena Greger, opowiadając o ciekawostkach uzdrowisk. W górniczym mieście, jakim jest Karwina, istnieją dwa ośrodki leczniczo-wypoczynkowe. Ten pierwszy, znany już od 1867 roku, znajduje się w Darkowie, gdzie po zbadaniu naturalnego źródła rozpoczęto leczenie solanką jodowo-bromową pochodzenia morskiego, czerpaną z głębi ziemi. Drugim ośrodkiem jest działająca od 1976 roku sanatorium rehabilitacyjne w Karwinie-Granicach, gdzie leczą się przede wszystkim pacjenci ze schorzeniami neurologicznymi, po wypadkach i operacjach ortopedycznych. Obie placówki zapewniają specjalistyczną opiekę medyczną nie tylko krajowym, ale i zagranicznym pacjentem.

Na dłużej zatrzymała się wycieczka w Darkowie. Niezwykle cennym zabytkiem techniki w Darkowie jest żelbetonowy most nad Olzą. Nic dziwnego, że tam właśnie skierowali nauczyciele swe pierwsze kroki. A ciekawostek o moście dowiedzieli się wiele. Dopiero w 1925 roku wybudowano w Darkowie most i to obiekt o niezwyklej, łukowej konstrukcji. Do tego czasu musiał być w Darkowie przewoźnik, a legenda mówi, że miał on niezwyklego pomocnika – samego utopca z niedalekiego plosa. Świadectwem tego była istniejąca do niedawna restauracja Pod Utopcem.

W 1997 r. podczas wielkiej powodzi niewiele brakowało, a most zostałby zniszczony. Aby nie stracić cennego zabytku, w latach 2003-2004 podniesiono go o niecałe 2 m. Obecnie odrestaurowany most służy tylko pieszym i rowerzystom, a dla pacjentów jest atrakcyjnym deptakiem.

Miłą niespodzianką dla emerytowanych nauczycieli było spotkanie na moście z dziećmi z frysztackiego przedszkola. Dzieci ochoczo zaśpiewały piosenkę starszaków, a razem z nimi śpiewały i emerytowane przedszkolanki, co sprawiło wszystkim radość. Wycieczkowicze spotkali też na moście nowożeńców pozujących do pamiątkowych zdjęć.

Aleja przez zabytkowy park z wieloma stuletnimi drzewami zaprowadziła nauczycieli do restauracji Zdrojowej, gdzie przy kawie i ciastku zakończył się spacer.

Zwiedzający ponownie stwierdzili, że Karwina to nie tylko miasto z łańdami i kopalniami, ale piękne i zielone miasto uzdrowiskowe. (H.P.)

reklama

Velká podzimní akce

Husqvarna 235 e-series

Pila se snadným startováním a ovládáním díky ergonomickému designu a pomocným technickým řešením (SmartStart®, Low Vib®). Výkonný motor X-Torq®.

Výkon 1,3 kW / 1,8 k – délka lišty 15" / 38 cm – hmotnost bez lišty a řetězu 4,6 kg.

Běžná cena 6.690 Kč

Akční cena 5.490 Kč

Měsíční splátka 549 Kč*

Husqvarna 435 / 435 e-series

Effektivní pily pro všestranné využití. Výkonný motor X-Torq® s nižší spotřebou paliva a sníženou hladinou emisí. Funkce SmartStart® pro snadné startování. Výkon

1,6 kW / 2,2 k – délka lišty 15" / 38 cm – hmotnost bez lišty a řetězu 4,2 kg / 4,4 kg.

Běžná cena 9.290 Kč / 9.990 Kč

Akční cena 7.790 Kč / 8.790 Kč

Měsíční splátka 779 Kč* / 879 Kč*

Husqvarna CTH 150 Twin

Zahradní traktor s výkonným motorem vybavený integrovaným sběracím košem a hydrostatickou převodovkou. Motor Kawasaki 15 k** – šířka sekání 107 cm – hmotnost 220 kg.

Běžná cena 84.900 Kč

Akční cena 79.900 Kč

Měsíční splátka 7.990 Kč*

Součástí nabídky je 35% sleva na příslušenství pro zimní údržbu.***

Husqvarna Rider 15 V2 AWD

Výkonný model uživatelské řady s hydrostatickou převodovkou. Náhon na všechna kola (AWD). Motor Kawasaki FH430V 15 k** – šířka sekání 103–112 cm – hmotnost (motorová jednotka) 252 kg.

Běžná cena 157.900 Kč

Akční cena 139.900 Kč

(Cena nezahrnuje žací ústrojí)

Měsíční splátka 13.990 Kč*

Součástí nabídky je 35% sleva na příslušenství pro zimní údržbu.***

Husqvarna 125BVx

Foukač kombinuje vysoký výkon s pohodlným ovládáním stroje. Sada pro vysávání je součástí dodávky. Výkon 0,8 kW / 1,1 k – průtok vzduchu v trubce 12 m³/min – hmotnost 4,35 kg.

Běžná cena 9.190 Kč

Akční cena 7.990 Kč

Měsíční splátka 799 Kč*

Husqvarna 1130STE

Výkonná sněhová fréza je vybavena dvoustupňovým systémem výhozu sněhu, uzávěrkou diferenciálu a posilovačem řízení. Motor Briggs & Stratton Snow Series MAX – objem válce 342 cm³ – pracovní šířka 76 cm – hmotnost 130 kg.

Běžná cena 49.990 Kč

Akční cena 39.990 Kč

Měsíční splátka 3.999 Kč*

*Prímá platba 10 %, počet splátek 9, RPSN: 0 %. Prodej na splátky pouze v prodejnách označených logem Husqvarna financování. Husqvarna financování je zajištěno společností Essox, s. r. o. Ceny jsou pouze doporučené včetně DPH. Akce platí do 31. 10. 2009. **Stanoveno výrobcem motoru. *** Více informací o příslušenství a cenách získáte u autorizovaného prodejce Husqvarna.

Společnost Husqvarna neustále provádí vývoj výrobků, a proto si vyhrazuje právo změnit design, specifikace a vybavení bez předchozího upozornění. Husqvarna je registrovaná ochranná známka. Copyright © HUSQVARNA 2009. Všechna práva vyhrazena.

Navštivte naši prodejnu:

Třinec, 1. máje 260
558 335 423, 777 020 578

Vala
www.les-zahrada.cz

Jablunkov (u Horalky)
558 340 150, 777 020 572

POP
ART

64

Pierwszy jesienny PopArt kłania się nisko i na otarcie łez za odchodzącym latem przynosi porcję smacznych nowości muzycznych. Już wiecie, jaki jest system – umyć łapki, włożyć klapki, zapraszam do stołu – dzisiaj proponuję trzy najświeższe smakołyki!

Muse

»Resistance« (2009)

Muse to android współczesnego rocka, mutant łączący w sobie alternatywę z muzyką klasyczną i cekinowym popem, fantastyczno-naukowe wizje z mroczną, mityczną legendą, delikatne frazy z klasycznym podejściem macho „padajcie, przychodzę z dwuminutową solówką”. Muse to wierni wyznawcy rocka pisanego z dużej litery, rocka pompacyjnego i megalomańskiego, rocka jako religii.

Może to i wielkie słowa, ale jeszcze nigdy nie były one tak na czasie, jak właśnie teraz – takie jest bowiem najnowsze nagranie kapeli. Pierwsze przesłuchanie płyty uderza w twarz prysznicem zapożyczeń, cytatów i całkowicie jawnych kradzieży z rockowego muzeum, od rocka lat 60. po elektro-metal z ubiegłego poniedziałku. W tym jednak konkretnym przypadku sprawdza się teza Jima Jarmuscha „Nic nie jest oryginalne. Kradnij wszystko, co cię inspiruje, lub napędza twoją wyobraźnię”. Po pierwszym przetrwaniu i kolejnych porcjach płyty zaczynamy powoli przebaczać, gdy okazuje się, że – wracając do porównania religijnego – panowie z Muse budują tutaj de facto witraż w świątyni muzyki rockowej.

Co możemy tutaj znaleźć? Depeche Mode w utworze „Undisclosed Desires”; w „Unnatural Selection” zwrotka cytuje klasyka elektro „Bug Powder Dust”, w pierwszej części refrenu parafraza „Lay All Your Love On Me” zespołu ABBA zakończona jest chórkami typowymi dla kapeli System Of A Down; w „Resistance” i „United States Of Eurasia” zabrzmiały z kolei klasyczne chórki Queenowskie... W różnych utwo-

rach wyskakują Radiohead, Suzy Quatro czy też Pink Floyd. Czołową postacią jest tutaj oczywiście Matt Bellamy, wokalista, gitarzysta, pianista i mózg kapeli, który daje upust swoim fascynacjom klasycznym. Epilog płyty stanowi 13-minutowa rockowa symfonia „Exogenesis” w trzech częściach.

Wspominane już „United States...” zakończone są dwuminutową, zmodyfikowaną lekko wersją Nokturnu Es-dur Fryderyka Chopina, w wielu innych miejscach pojawiają się nutki Ravela, Rachmaninowa, Gershwin, Beethovena i wielu innych gipsowych klasyków stawianych na fortepianach.

Muse czasami ocierają się już o cienką granicę między euforyczną operą rockową a glamrockową parodią, na razie jednak mocno trzymają cugle tego dzikiego wierzchowca. Nie potrafię sobie jednak wyobrazić, że ktoś mógłby zrobić jeszcze kolejny krok – chyba, że wykorzysta paradej cyrkową i salwy artylerii. Życzymy więc Muse zdrowego rozsądku, a na razie pozwólcmy się rozbić na kawałki ich najnowszej epopei.

Warto spróbować:

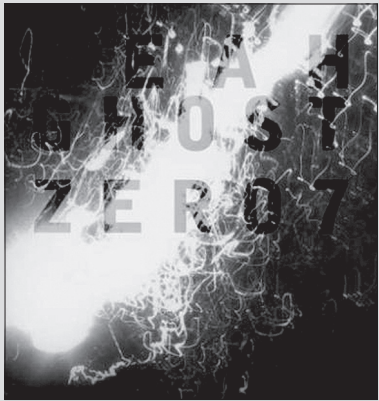
„Resistance”, „United States Of Eurasia”, „Unnatural Selection”.

Zero 7

»Yeah Ghost« (2009)

Jeżeli przeje Wam się już pompacyjny rock z włochatą kłatą i snopami iskier, zawsze można przejść na spokojną stronę mocy. Tu oferuje pomocną dłoń Zero 7, wieloletni i sprawdzony dostawca dźwięków z pogranicza elektronicznego chill-outu, trip hopu, ballady jazz-rockowej i delikatnej psychodelii.

„Yeah Ghost” to czwarte studyjne nagranie zespołu. Jakkolwiek fani gatunku na pewno nie odejdą z oklapniętymi uszami, tym razem raczej nie trzeba się przesadnie ekscytować. Po wysmienitych trzech płytach nadeszła chwila otrzeźwienia, pomysły melodyczne i aranżacyjne są na tyle łagodne i wyciszone, że czasami wydaje się, że... w ogóle ich nie ma. Kapeli na szczęście udało się utrzymać wysoki standard kompozycji i aranżacji, pojawiają się tu i ówdzie miłe perełki w postaci instrumentalnej

przejażdżki „All Of Us”, zamykającej płytę, czy też hipnotycznej „Everything Is Up”.

Tym razem na płycie nie pojawia się retro-bard José Gonzáles, ani aksamitnogłosa Sia Furler (szczególnie bolesna strata), poznamy ją za to nowe głosy – w „Pop Art Blue” przedstawia się młoda brytyjska wokalistka folkowa, Mar-

tha Tilston, energiczne utwory „Mr McGee” i „Medicine Man” rozdziera cudowny „czarny” wokal kobitki o imieniu Eska Mtungwazi.

„Yeah Ghost” to z pewnością najmniej spójna płyta kapeli. Czy to źle, czy dobrze, o tym zadecyduje za pół roku. Na razie mogę polecić album chociażby dlatego, że dobrze jest po raz kolejny stwierdzić, że wbrew czarnym przepowiedniom źródła muzycznego eklektyzmu nadal nie wysychają.

Warto spróbować:

„All of Us”, „Pop Art Blue”, „Mr MacGee”.

Múm

»Sing Along To Songs You Don't Know« (2009)

Jeżeli szukacie czegoś jeszcze bardziej oryginalnego, to proszę bardzo – na koniec zostawiłem sobie i Wam rozkoszną perełkę z dzikich lasów alternatywy i eksperymentu – nowy album kapeli Múm, którą mieliśmy ostatnio szansę poznać w trakcie ich występu na festiwalu Nowa Muzyka w Katowicach. Ostatnią płytę zespołu opisałem jako ścieżkę dźwiękową do magicznych dziecięcych zabaw, czasem niezwykle pasjonujących, a czasem okrutnych – a więc od budowania zamków z piasku po torturowanie zwierzątek. Od tego czasu

niewiele się zmieniło – okazuje się, że Islandczycy nadal bawią się w te klocki.

Są dzwoneczki, są metaliczne brzęki garnków i stukanie patyków, są drumle, nieporadne, zabawne dysharmonie, rozkoszne, infantylne wokale, mgła smyczków, nawet same teksty przypominają opisy rysunków przedszkolaka – „If I Were A Fish” (Gdybym była rybą), „Hullaballabalu”, „Last Shapes Of Never” (Ostatnie kształty Nigdy), „Blow Your Nose” (Wydychaj nos). Cudowny relaks i wyciszenie, lot przez fantazyjne przestrzenie muzyczne o rozmytych granicach. Piotrś Pan, Alicja w Krainie Czarów i Mały Książę, ale też Ferdurke, Łowcy Much i dziecięca krucjata. Zapraszam do zabawy.

„W twoim brzuszku/Pływają zarodniki/Które zbieraliśmy z leśnego poszycia/I jeżeli masz teraz płakać ze smutku/Wyciśnij nos prosto w mój rękaw”

Warto spróbować:

„If I Were A Fish”, „A River Don't Stop To Breathe”, „Show Me”, „Kay-Ray-Ku-Ku-Ko-Kex”

Już nie ma, więcej dzisiaj nie dostaniecie! Ewentualnych chętnych do dokładki zapraszam za dwa tygodnie, kiedy podajemy menu filmowe. Do przeczytania!

Rubrykę przygotował:

DAREK JEDZOK

Krzyżówka

POZIOMO: 1. barwi lakmus na czerwono 5. małowielkośćowy jednośląd 9. dymi na Sycylii 11. przywidzenie 12. pod zastawą 13. drewniany okrągłak 14. promieniotwórczy helowiec 15. trafiła na kamień 16. wzgórek ze śniegu 17. wyspa w Balearach 18. strefa 20. indiańska łódź 21. wygodny kostium treningowy 24. przytrzymuje niesforne włosy 27. tłum 30. jubilerska jednostka masy 31. małe niedociągnięcie 34. barwna tkanina zdobiąca hełm 35. baśniowy duszek 37. górna część kończyny dolnej 39. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Polski aktor teatralny i filmowy)** 47. drzazga 48. bezpieka NRD 49. kobza 50. drobny rolnik 51. przesieka leśna 52. na końcu bajki 55. myśliciel z Rotterdamu 58. drapieżna ryba morska 60. niewielka ilość 63. znak wyróżniający 66. чудо 67. listopadowy solenizant 68. symbol władzy królewskiej 69. artretyzm 70. błędny nad bagnami 71. płaksa 72. krótki utwór sceniczny 73. klub piłkarski z Warszawy 74. ostry, prosty albo rozwarty 75. trujący pierwiastek.

PIONOWO: 2. litewska metropolia 3. drewno do kominka 4. przepych 5. grzechotka z pustego kokosu 6. opowieść oparta na legendzie 7. miasto obwodowe na Ukrainie 8. wypowiedź zawierająca treść prawdziwą, ale wszystkim znaną 9. zespół okrętów wojennych 10. do przenoszenia rannych 18. polecenie zabraniające 19. bardzo drogie futro 22. żydowski nauczyciel zakonu 23. rzemień dla psa 25. bogini mądrości 26. skrzynia podróżna 28. łyk 29. sukulenta rodem z Afryki 32. as 33. styl w muzyce wokalne 36. przywódca partii politycznej 38. rzymska bogini łowów 40. siedziba urzędnika 41. poziomy występ na zboczu skały 42. popularne imię męskie 43. miękka jedwabna tkanina 44. punkt widzenia 45. zjawą 46. podstawa pomnika 53. upiększenie 54. ulotka 56. faraon z *Faraona* 57. uczucie przerażenia 58. gra podwójna 59. drapieżnik z rodziny sokołów 61. ziomek 62. kieliszek do spełnienia 64. niecny czyn denuncjatora 65. huragan.

Opr. JO

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10
			11							12							
13						14									15		
										17							
18	19					20									21	22	23
										27	28				29		
	24		25		26												
30					31		32	33							34		
					35	36					37	38					
39	40		41				42	43	44						45	46	
											48						
49							50								51		
			52	53		54				55	56		57				
58	59				60		61	62					63	64		65	
					66					67							
68								69							70		
					71					72							
73								74							75		

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 26 września:
SERCE TAM PATRZY, GDZIE OKO NIE MOŻE.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka **Józefa Ondrusza** „**Tu się żyje bez starości**”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 9. 10. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Halina Sikora** z Wędryni.

Ale heca

– Wiesz, mamo, wczoraj Kazik przyszedł do szkoły brudny i pani odesłała go do domu.
– Czy to pomogło?
– Tak, dzisiaj połowa klasy przyszła nie umyta.

★ ★ ★

Nauczycielka sprawdza zadania domowe.
– Wprost trudno uwierzyć, aby jeden człowiek zrobił tyle błędów!
– A kto mówi, że jeden? A ojciec?

★ ★ ★

Dziadek Erwin zagaduje Bercika:
– I jak tam ten nasz mały radzi sobie w szkole?
– Nawet nie pytaj! Na wywiadówki chodzi pod przybranym nazwiskiem!

★ ★ ★

– Tatusiu, dlaczego my tak późno przyszliśmy do tego sklepu po zakupy?
– Nie gadaj tyle, pijuk kłódkę!

SOBOTA 3 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Dwie strony medalu **6.45** Smaki polskie **7.00** Dzień dobry w sobotę **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Wiadomości **8.15** Kuchnia z Okrasą **8.40** Siódme niebo **9.30** Ziarno **10.05** Klub przyjaciół Myszki Miki (s. anim.) **10.35** Złota rączka **11.05** Hannah Montana **11.35** Kyle XY (film USA) **12.30** Pegaz **13.00** Wiadomości **13.10** Małpi gang **13.50** Leila i Nick (film niem.) **16.00** Ludzkie ciało **17.00** Teleexpress **17.25** Ojciec Mateusz (s.) **18.15** Gotowi na ślub **18.25** Najgorszy tydzień **18.45** Sobota z Jedyneką **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Piraci z Karaibów - Kłątwa Czarnej Perły (film USA) **22.50** Śmiertelne polowanie (film USA) **0.35** 4400 (s.).

TVP 2

5.55 Spróbujemy razem **6.25** Świat według Bindi **6.55** Poezja łączy ludzi **7.00** M jak miłość (s.) **8.00** Barwy szczęścia (s.) **9.00** Czerdziestolatek 20 lat później (s.) **10.10** Kocham cię, Polsko **11.35** Foka z wyspy Sanderoog **13.15** Laskowik & Malicki **13.25** Złotopolscy (s.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Fantazmaty Powstania Warszawskiego **15.35** Czas honoru **16.30** Mistrzowie Stuligrosza - szkoła przetrwania **17.20** Słowo na niedzielę **17.30** Program lokalny **18.00** Tancerze **19.05** Gdzie są chłopcy... gdzie dziewczęta z tamtych lat... **19.55** Tak to leciało! kulisy **20.05** Kabaretowy Klub Dwójki **21.00** Dziewczyna z Jersey (film USA) **22.45** Panorama **23.20** Byliśmy żołnierzami (film kopr.) **1.50** Rzym (film kopr.).

TV KATOWICE

6.22 Reportaże z prawdziwego zdarzenia **6.34** Raport z Polski ekstra **7.45** Aktualności **7.55** 6 milionów sekund **9.10** Infonuta **9.50** Info poranek **10.15** Cyber świat **11.00** Dżungla polityczna **12.00** Na rozkaz **12.15** Motoszał **13.00** Fundusze i programy unijne **14.00** Reportaże z prawdziwego zdarzenia **14.13** Panie doktorze **14.45** Etniczne klimaty **15.00** Było, nie minęło **16.00** Dżungla polityczna **16.45** Aktualności **16.50** Tajemnice historii **17.30** Aktualności **17.42** Made in Silesia **18.00** Aktualności **18.40** Śląskie smaki **19.05** Pora na kulturę **19.30** Potrzebni **20.00** Prywatne śledztwa **21.00** Raport z Polski ekstra **22.51** Komentarz info **23.30** Magazyn kryminalny 997 Michała Fajbusiewicza **0.00** Defilada **0.53** Dżungla polityczna.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **6.45** Studio F1 **7.00** Grand Prix Japonii - Kwalifikacje **8.05** Studio F1 **8.30** Pewnego razu w lesie **9.45** Magazyn UEFA Champions League **10.15** Ewa gotuje **10.45** Się kręci **11.15** Miodowe lata (s.) **12.45** Czarodziejki (s.) **13.45** 90210 (s.) **14.45** Dom nie do poznania **15.45** Chirurgdzy (s.) **17.45** Światowe rekordy Guinnessa **18.50** Wydarzenia **19.25** 13. posterunek **20.00** Jak oni śpiewają **22.20** Gotowe na wszystko **0.20** Zjadacz grzechów (film kopr.).

TVC 1

6.15 Złote rączki **6.30** Lot 29 (s.) **6.50** Niedźwiedź 09 **7.00** Łużycko-serbskie bajki **7.05** Przygody cielaka Kopytko (s.) **7.15** Sezamie, baw się razem z nami **7.40** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **8.05** Wszystkie poranki świata: Japonia **8.15** Biblijne poszukiwania: Józef i jego bracia **8.35** Dumbo (film anim.) **9.35** Baranek Shaun **9.45** Pogotowie kulinarne **10.15** Prefontaine (film USA) **12.00** Wiadomości **12.05** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.35** Auto Moto Styl (mag.) **13.05** Królestwo dzięki natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) **13.40** Czy je zechcecie? (mag.) **13.50** Hobby magazyn **14.20** Europejska instrukcja obsługi **14.40** Jalna (s.) **15.30** Poza sceną (film USA) **17.10** Tak-sówka (pr. roz.) **17.45** Czarna wieża (s.) **18.40** Śpiewanki **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Czech Dance Open Ostrava 2009 **21.30** Hero (film

kopr.) **23.05** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **23.15** Ciemna strona miasta (film USA) **1.15** Okna (film wł.).

TVC 2

6.00 13 komnata Jana Vávry **6.30** Wiadomości STV **6.55** Medycyna XXI wieku **7.10** Praga, miasto wież **7.30** Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) **7.50** Panorama **8.30** Cudowna planeta (cykl dok.) **9.25** Magazyn folklorystyczny **9.50** Przemiany czeskiej wsi **10.10** Magazyn muzyki dętej **10.40** Poszukiwania czasu utraczonego (pr. cykl.) **11.00** Obchód między życiem a śmiercią (dok.) **12.00** Herbie Hancock: Possibilities (koncert) **12.50** Piątka w Pomarańczy (mag.) **13.20** Game Page (mag.) **13.45** Sabotaż (mag.) **14.10** Film o filmie „Lisiczki” **14.25** Simpsonowie (s. anim.) **14.50** Millau - najwyższy most na świecie (dok.) **15.40** Kamera w podróży **16.40** W krainie Majów (cykl dok.) **17.35** Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) **17.55** Kudykam (dok.) **18.15** O języku czeskim **18.30** Kultura.cz (mag.) **19.00** A może Meisla? **19.35** Powroty (pr. muz.) **20.00** Zapraszamy do teatru: Herbata u królowej **22.10** Teatr żyje! (mag.) **22.40** Artmix (mag.) **23.35** Noc z Andělem **1.05** Mike Stern Band (koncert) **1.55** Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.10 Bolek i Lolek (s. Anim.) **6.40** Batman zwycięzca (s. anim.) **7.05** Tom i Jerry (s. anim.) **7.35** SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) **8.05** Frajer (film USA) **9.55** Nasza trójka i pies (film czes.) **11.20** Pr. rozrywkowy **12.00** Dzwonienie do TV Nova **12.35** Ryba na lądzie (film czes.) **14.25** Crusoe (s.) **15.20** Mój brat ma fajnego brata (film czes.) **17.15** Poprawczak dla pieśzczochów **17.55** Przy-smaki Babicy (mag. kul.) **18.30** Przyprawy (mag.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** CzeskoSłowacka SuperStar **22.50** Cudzoziemiec (film USA-pol.) **0.40** Wesele wampirów (film czes.) **2.45** Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.00 Party z kucharzem **6.30** Samuraj Jack (s. anim.) **6.50** Pinky i Mózg (s. anim.) **7.15** Tom i Jerry (s. anim.) **7.25** Bajer z Bel-Air (s.) **7.55** Pomoc domowa (s.) **8.25** Salon samochodowy **9.20** M.A.S.H. (s.) **10.20** Wyrok (s.) **11.15** Columbo (s.) **13.10** Spokojnie, tatuśku (film USA) **15.55** Miłość i wojna (film USA) **18.00** Plotkara (s.) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** X-Men: Ostatni bastion (film kopr.) **22.20** Zabójcy (film USA-fr.) **1.00** Dolina śmierci (film USA) **2.40** Zadzwoń do jasnovidza.

NIEDZIELA 4 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

5.55 Dwie strony medalu **6.40** Mieszkamy blisko żywiołów **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.25** Domisie (s. anim.) **8.55** Bajki rosyjskie **9.10** Teleranek **9.35** Orliki, gola **9.55** Powrót do przeszłości (film USA) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **13.00** Wiadomości **13.10** 30. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry **14.00** Gotowi na ślub **14.10** Biblia - Józef **15.50** Południowy Pacyfik - Bezczesny błękit **16.50** EÜROexpress **17.00** Teleexpress **17.20** Ojciec Mateusz (s.) **18.10** Jaka to melodia? wydanie specjalne **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów **20.15** Dom nad rozlewiskiem (s.) **21.20** Zorza polarna **23.00** Doskonałe popołudnie **0.45** Miao grzechu (film USA).

TVP 2

6.30 Sto tysięcy bocianów **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Barwy szczęścia (s.) **9.00** Zacisze gwiazd - Andrzej Zaorski **9.35** Makłowicz w podróży - Szkocja, Highlands **10.10** Kwartet polityczny **11.25** Biegnij, Warszavo **11.35** Na przekór całemu światu **13.10** Biegnij, Warszavo **13.25** Złotopolscy (s.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Wojciech Cejrowski boso przez świat **15.05** Szansa na sukces - Perfect **16.00** Biegnij,

Warszawo **16.10** Na dobre i na złe **17.05** Wojna światów **17.30** Program lokalny **18.00** Kultura duchowa narodu **20.05** Laskowik & Malicki **21.05** Czas honoru **21.55** Magazyn Ekstraklasy Szybka piłka **22.45** Panorama **23.15** Kwartet teologiczny **23.50** 52. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej.

TV KATOWICE

5.46 Dżungla polityczna **7.05** Pegaz **7.45** Aktualności **7.50** Koncert zwycięzów **8.45** Śląska lista przebojów **9.00** Planeta według Kreta **10.00** Antysalon Ziemkiewicza **11.00** Potrzebni **12.00** U fryzjera **13.00** Teleplotki **14.00** Wierzę, wątpię, szukam **14.45** Motoszał **15.00** Domowa rewolucja **16.00** W stronę świata **16.45** Aktualności **16.50** W poszukiwaniu drogi **17.30** Aktualności **18.00** CenterNet Mobile Speedway Ekstraliga **20.00** Program publicystyczny **20.50** Młodzież kontra **21.45** Aktualności **22.51** Chwyty codzienne.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat **6.45** Studio F1 **7.00** Grand Prix Japonii **9.00** Studio F1 **9.15** Kacze opowieści **9.45** 90210 **10.45** Gorączka złota (film USA) **12.35** Jumanji (film USA) **14.45** Światowe rekordy Guinnessa **15.45** Synowie, czyli po moim trupie!!! **16.15** Świat według Kiepskich (s.) **16.45** Kabaretobranie w Zielonej Górze 2009 **17.45** Rodzina zastępcza **18.50** Wydarzenia **19.25** 13. posterunek **20.00** Skazany na śmierć (s.) **21.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **21.58** Polsat Boxing Night news **22.05** Kości (s.) **23.05** Zauroczenie (film USA).

TVC 1

6.00 Wizytówka **6.25** Bajki z doniczki **6.35** Kancelaria detektywistyczna Kodytka **6.40** Bajka **6.50** Ferda (s. anim.) **7.15** Poranek z Dadą (program dla dzieci) **7.30** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **9.45** Kalendarium **10.00** Wędrująca kamera **10.25** Obiektyw (mag.) **11.00** Sprawy kancelarii detektywistycznej Ostrowidz (s.) **12.00** Pytania V. Moravca (pr. dysk.) **13.00** Wiadomości **13.05** Bajka **14.15** Dzień sądu ostatecznego (film czes.) **15.45** ABBA: Mamma Mia! Story (dok.) **16.30** Rajskie ogrody (cykl dok.) **16.55** TVC (mag.) **17.10** Słowo na niedzielę **17.15** Rodzina Horaków (s.) **18.10** Szkoła życia (s.) **18.35** Śpiewanki **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** BrainStorm (film czes.) **21.30** Ukochana książka - Top 12 **21.55** 168 godzin (pr. publ.) **22.25** Losowanie Sportki i Szansy **22.30** Czerwona Róża (film USA) **23.55** Trup jak ja (s.) **0.40** Świat sztuki (cykl dok.) **1.30** Talk-show J. Krausa **2.15** Wspólny koncert Orchestru Gustava Bromy i zespołu VOX.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS **7.20** City Folk 2009 - Sundsvall **7.50** Panorama **8.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **8.45** Wiadomość od K. Legátowej **9.00** Artmix (mag.) **9.55** Świat książek (mag.) **10.10** Film 2009 (mag.) **10.40** Po powierzchni: Smak **11.00** Czy je zechcecie? **11.05** Mity i fakty historii: Królowe Nilu (cykl dok.) **12.00** Sprawa Salieri (teatr TV) **13.15** Strážnice 2009 (rep.) **13.55** Notes (mag.) **14.45** Świat sztuki (cykl dok.) **15.40** Ludzie-koty (film USA) **16.50** Jazz club **17.35** Magazyn religijny **18.00** Magazyn chrześcijański **18.15** Skarby świata (cykl dok.) **18.30** Kultura.cz (mag.) **19.00** Moja rodzina (s.) **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Wieczór na temat... Inspiracje antyczne **22.00** Na pływalni z A. Huwarem (talk-show) **22.25** Romantyczna Angielka (film br.-fr.) **0.20** Jazz club (koncert) **1.15** Czech Dance Open Ostrava 2009 **2.35** TVC.

NOVA

6.00 Królestwo surykatki (cykl dok.) **6.30** Formuła I: Grand Prix Japonii (transmisja) **9.15** Wielka Stopa i zbiory (film wł.-niem.) **11.30** Spokojnie, to tylko awaria... (film USA) **13.30** Moto GP: Grand Prix Portugalii (transmisja)

15.15 Przyjaciół na niepogodę II: Opo-wieść z Brooklynu (film czes.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Obywatelskie judo **18.05** Poradnik domowy **19.00** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** CzeskoSłowacka SuperStar **22.50** Drzazgi (mag.) **23.20** Śledztwo nad przepaścią (film USA) **1.40** Piękni (s.) **2.50** Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.00 Party z kucharzem (mag. kul.) **6.30** Samuraj Jack (s. anim.) **6.50** Pinky i Mózg (s. anim.) **7.10** Tom i Jerry (s. anim.) **7.20** Baby Boom (s.) **7.45** Pomoc domowa (s.) **8.15** Ludzie Hitlera (s. dok.) **9.20** Świat 2009 (mag.) **9.55** M.A.S.H. (s.) **11.00** Partia **11.50** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **13.05** Komisarz Rex (s.) **14.15** Nareszcie sami (film czes.) **15.50** Morderstwa w Mid-somer (s.) **18.00** Z Włochem w kuchni **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Morderstwa w Oxford (s.) **22.10** Syria-na (film USA) **0.40** Wszystko jest iluminacją (film USA) **2.30** Zadzwoń do jasnovidza.

PONIEDZIAŁEK 5 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynek **9.00** Budzik **9.30** Świat małej księżniczki **9.45** Małe zoo Lucy **10.00** Tam i z powrotem **11.05** Laboratorium XXI wieku **11.30** Goniec kresowy **11.50** Leksykon PRL **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Taki pomysł **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? wydanie specjalne **14.25** Irbis. Więcej niż mit **15.00** Wiadomości **15.10** Dom nad rozlewiskiem (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów **20.15** Rzym **21.25** Fernando Krapp napisał do mnie ten list... **22.55** Niewinne ofiary (film USA) **0.30** Kojak (s.).

TVP 2

5.50 Sophie - panna młoda mimo woli **6.50** Przystanek edukacja **7.05** Skarby przeszłości **7.40** Radiostacja Roscoe (s.) **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Moja rodzinka **11.35** Twórcy naszej tradycji - Juliusz Słowacki **12.25** Ogród barbarzyńcy - Poeta Doctus **13.00** Sto tysięcy bocianów **13.30** Znaki czasu **13.55** Magnum **14.50** Tak to leciało! **15.50** Na dobre i na złe **16.50** M.A.S.H. (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Koło fortuny **18.30** Złotopolscy (s.) **19.05** Gilotyna (teleturniej) **19.35** Mini wykłady o maxi sprawach **19.55** Poezja łączy ludzi **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.30** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.40** Tomasz Lis na żywo **22.45** Panorama **23.25** Instykt zabijania (film USA) **1.00** Mała bogini o ośmiu kończynach.

TV KATOWICE

5.56 Info poranek **7.45** Aktualności **8.01** Gość poranka **8.15** Przegląd prasy **8.45** Tygodnik regionalny **9.10** Gość poranka **9.51** Info poranek **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **10.45** Gość poranka **11.15** Info świat **12.15** Biznes **13.11** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.15** Info świat **16.50** Rynek jest dla wszystkich **17.00** TV Katowice poleca **17.30** Aktualności **18.30** Szeroki kąt **19.00** Tygodnik regionalny **19.15** Myślę, więc wybieram **19.25** TV Katowice zaprasza **19.51** Biznes **20.10** Mi-nęła 20-ta **21.08** Telekurier bliżej ciebie **22.00** Minał dzień **22.45** Plus minus **23.00** Sportowy wieczór **0.00** Zamach na Bali **0.52** Wokół toru.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Jak oni śpiewają **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Sabrina, nastoletnia

czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Terminator III - Bunt maszyn (film USA) **22.15** Królowa ringu (film kopr.) **0.30** Prawo miasta.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) **9.00** Dzień sądu ostatecznego (film czes.) **10.25** Pr. rozrywkowy **10.50** Piękno europejskich wybrzeży **11.00** Jean-Michel Cousteau: Podmorska przygoda (cykl dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Rodzina i ja **13.50** Córką McLeoda (s.) **14.35** Doktor Quinn (s.) **15.20** Simpsonowie (s. anim.) **15.45** Quiz-show dla dzieci **16.10** Tajemnice Toma Wizarda (s.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Tajemnice wody **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Opowiadaj (s.) **21.00** Podróż po Malezji **21.35** Reporterzy TVC **22.15** Tajne akcje STB (cykl dok.) **22.40** Spóźniony bohater (film USA) **0.50** Polityczne spektrum **1.15** Seks w wielkim mieście (s.) **1.45** Córką McLeoda (s.) **2.25** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **9.40** Kalendarium **9.55** Europa dziś (mag.) **10.25** Kultura.cz (mag.) **11.10** TVC (mag.) **11.35** Za szkołę **12.00** Przez nowy próg (mag.) **12.25** Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) **12.40** Taksówka (pr. roz.) **13.10** Kochamy operę **13.30** Anakonda (j. fran.) **13.50** Alicja w Krainie Czarów (film anim.) **15.00** Mały telewizyjny kabaret **15.35** W krainie Majów (dok.) **16.30** Przygody nauki i techniki **17.00** SK Slavia Praha - AC Sparta Praha (transmisja meczu piłki nożnej) **19.45** Wiadomości w języku migowym **20.00** Stulecie latania (cykl dok.) **20.55** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **21.25** Piękne straty (talk-show) **21.55** Pamiętnik Alana Clarka (s.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Q (mag.) **23.35** Film point **0.40** Świat książek **0.55** Wspaniałe lata bez kurtyny (dok.) **1.10** Wiadomość od K. Legátowej **1.25** Skarby świata **1.40** Talk-show M. Jilkovej **2.25** Poker.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** 10,5 w skali Richtera (film USA) **11.10** Tescoma ze smakiem (mag.) **11.15** Lenssen i spółka (s.) **11.40** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundych (s.) **13.10** Strażnik Teksasu (s.) **14.10** Dowody zbrodni (s.) **15.05</**

ŻYCZENIA

Upływa szybko życie....

**Państwu
ANNIE
i
RUDOLFOWI
HAJDUKOM**

z okazji Diamentowych Godów serdeczne podziękowania za miłość, wykształcenie i prawdziwy dom rodzinny, składają córki i synowie z rodzinami. GL-637

WSPOMNIENIA

Kto w sercu żyje, nie umiera...

Dziś, 3. 10. 2009, mija 3. bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej Żony, Mamy, Córki, Babci, Siostry i Cioci

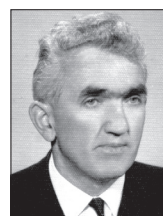
śp. WANDY LISZOK

z Karwiny-Nowego Miasta. O chwilę wspomnień prosi mąż i najbliższa rodzina. RK-182

Dziś, 3 października 2009, mija 8. rocznica śmierci mojego Męża

śp. STANISŁAWA BUREGO

O chwilę wspomnień prosi żona Marta i Krzysztof z rodziną. AD-116

Dnia 4. 10. 2009 obchodziłby 90 lat nasz Kochany

śp. JAN TURON

emerytowany nauczyciel z Gródka. Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi. GL-640

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Tajemnica rajskego wzgórza (3-5, godz. 15.30); Narzeczony mimo woli (3-5, godz. 17.45); Protektor (3-5, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Wyprawa na księżyc (3, 4, godz. 15.30); Coco Chanel (3, 4, godz. 17.45); Janosik – prawdziwa historia (3, 4, godz. 20.00; 5, godz. 17.45); **KARWINA – Ex:** Pokój w dusi (3, 4, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Zapowiedź (3, 4, godz. 20.00); Kac Vegas (5, godz. 17.30, 20.00); **BYSTRZYCA:** Radio Łódź (3, godz. 18.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Veni, vidi, vici (3, 4, godz. 17.00); Adrealina (3, 4, godz. 19.30); **CIESZYN – Piast:** Dzieci Ireny Senderowej (3-5, godz. 16.00, 18.00, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na prelekcję na temat ocieplania domów, która odbędzie się 7. 10. o godz. 17.00 w Domu PZKO.

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza 14. 10. o godz. 16.00 na prelekcję i prezentację przezroczny inż. Ludmiły Potysz pt. „Indonezja” do Domu PZKO.

Trudno było Cię pożegnać,
jeszcze trudniej żyć bez Ciebie.

Wczoraj, 2. 10., minęła 18. rocznica tragicznej śmierci naszej Kochanej

śp. inż. ALICJI ADAMCZYK

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-186

Kto w pamięci i sercach żyje, nie umiera.

Dnia 1. 10. 2009 mija 10 lat od nagłego zgonu naszego Kochanego Ojca

śp. TADEUSZA HANZLIKA

z Karwiny-Kopalni. O chwilę wspomnień proszą córka i syn z rodzinami. RK-176

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 29. 9. 2009 zmarła po chorobie w wieku 87 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

**śp. ELŻBIETA
WYBRANIECOWA**

zamieszkała w Starym Boguminie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek dnia 5 października 2009 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie-Frysztacie, skąd zostanie przewieziona na cmentarz w Karwinie-Mizerowie. Zasmucona rodzina. RK-184

BOGUMIN – Zarząd MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają na wystawę pt. „Hobby naszych pań” w dniach 3. 10. i 4. 10. w godz. 9-17 do Domu PZKO. Smaczny bufet, atrakcyjna loteria, nowe inspiracje.

stawę robót ręcznych i innych różności do Domu PZKO w niedzielę 4. 10. w godz. 8.30-17.00. Do udziału w wystawie zostały zaproszone także okoliczne koła PZKO. Na gości czeka domowa kuchnia i atrakcyjna loteria.

CZ. CIESZYN – MK PZKO Park Sikory zaprasza 9. 10. o godz. 18.00 na prelekcję Jana Szymika pt. „Zwyczajy i obrzędy na Śląsku Cieszyńskim” do salki Koła przy ul. Fabrycznej.

CIERLICKO-KOŚCIELEC – Klub Współczesnej Kobiety zaprasza na Winobranie 2009 16. 10. o godz. 19.00 do DPŻW. Wstęp 209 kc.

CIERLICKO – ŚKEAW organizuje zbiórkę humanitarną 10. 10. w godz. 8-12 obok kościoła ewangelickiego w Cierlicku. Prosimy przynieść odzież letnią i zimową, prześcieradła, zastłony, zabawki, obuwie, torby itp.

KARWINA – Zapraszamy koleganki i kolegów Szkoły Przemysłowej w Karwinie-Kopalniach, klasa 4 p inż. Władysława Pasza (1953-1957) na spotkanie absolwentów 16. 10. o godz. 14.00 do hotelu na Frysztacie.

HUTNIK – Zapraszamy na jubileusz 55-lecia chóru Hutnik 3. 10. o godz. 18.00 do DK Trisia w Trzyńcu. O godz. 17.00 wernisaż wystawy „Z historii Hutnika”. Bilety na miejscu przed koncertem albo u chórzystów, cena 100 i 70 kc.

OLBRACHCICE – MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają w dniach 16.-18.10. na wystawę pt. „W Olbrachcicach każdy coś potrafi, w każdym talent drzemie”. Początek 16. 10.

o godz. 16.30, w programie wystąpi chór MK i Drops. Wystawa czynna: 16.10. w godz. 16.30-19; 17. 10. w godz. 9-18, 18. 10. w godz. 9-14.

UWAGA absolwenci PSP w Cz. Cieszynie z roku 1964, klasa B, wychowawca Tadeusz Rzyman! – Spotykamy się 13. 10. o godz. 15.00 w restauracji Dzik w Cz. Cieszynie. Inf. Lidka Teperowa (Jedzok) 737 532 373.

CIERLICKO-STANISŁAWICE – Klub Kobiet oraz Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 3. 10. do DPŻW na Kościelcu o godz. 14.00. Prosimy wziąć z sobą nożyczki.

MILIKÓW-CENTRUM – Klub Kobiet przy MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Hobby naszych pań” w dniach 3. 10. i 4. 10. w godz. 9-17 do Domu PZKO. Smaczny bufet, atrakcyjna loteria, nowe inspiracje.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 6. 10. o godz. 15.00 do Czytelni.

WIERZNIOWICE – Zarząd MK PZKO zaprasza na Pożegnanie Łata – Dokopki 4. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

SEKCJA KOBIET – Zapraszamy na spotkanie jesienne 10. 10. o godz. 9.30 do Domu PZKO w Jabłonkowie.

ZARZĄD GŁÓWNY MACIERZY SZKOLNEJ – Ogłasza 4. edycję turnieju siatkówki o Puchar przechodni „Baginieckiego Gorola”. Odbędzie się 10. 10. w PSP Jabłonków. Zgłoszenia przed i w dniu turnieju w godz. 8.00-8.30. Inf.: 777 559 434, p. Baron.

OFERTY

KUPIĘ – pilę tarczową na drewno opałowe, betoniarę, heblarkę, wiertarkę szupową. Tel. 732 844 674.

GL-630

Remonty ŁAZIENEK Sprzedaż MEBLI

PROMOCJA: Jesień-Zima 2009

Zakup towaru nad 15 000,- Kč – WC kompakt za 1,- Kč

Zakup towaru nad 29 000,- Kč – Bateria termostatyczna za 1,- Kč

Zakup towaru nad 45 000,- Kč – Pysznicowy panel masażowy za 1,- Kč

W przypadku kompletnego remontu łazienki,
te trzy rzeczy otrzymujesz

zupełnie GRATIS – SUPER CENY!!!

Punkty sprzedaży:

Návsí u Jablunkova,

ul. Dlouhá 910

obok arealu firmy NETIS

Haviřov-Šumbark,

ul. Generála Svobody 67

nad Bankiem Komerčním

E-mail: interierybartek@seznam.cz

Kom.: 00420 602 710 813, 00420 608 876 842

GL-607

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

**Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie
na najładniejszy nagrobek roku**

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Hażlach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Golezów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego

w Górnej Lesznej

GL-349

Kongres Polaków w RC oraz Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie w ramach programu „Historia i kultura Żydów polskich” serdecznie zapraszają na wykład Pana Karola Yarona Beckera – koordynatora programów edukacyjnych Instytutu Polskiego w Tel Awiwie, wykładowcy akademickiego filozofii w College Seminar Hakibutzim, publicysty i tłumacza, a także współpracownika Instytutu Yad Vashem w Izraelu – na temat „Rozdarta tożsamość polskich poetów i pisarzy żydowskiego pochodzenia XX wieku”. Wykład odbędzie się w **czwartek 8 października br. o godz. 14.00 w auli Gimnazjum z polskim językiem nauczania w Czeskim Cieszynie** (wstęp darmowy).

GL-636

**Remonty płaskich dachów, balkony,
tarasy z papy termozgrzewalnej.**

Firma „**NEW SYSTEM DACH**” – Cieszyn,
ul. Brożka 13/1; tel.: +48 601 532 642,
+ 48 603 802 621, +48 33 8525 608.

GL-238

KUPIĘ – wiatrówkę wojskową – Ślavia, perkusyjną skałkową strzelbę, pistolet. Tel.: 732 844 674. GL-631

SPRZEDAM – łuparkę do drewna (štípačka), świder stożek (rotační kužel) średnica 80 mm, długość (280 mm), stal szlachetna klasy 15, z silnikiem lub pojedynczo. Tel.: 732 844 674. GL-632

CZYSZCZENIE STUDNI, tel.
+420 605 929 616. GL-526

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-537

CO ZA OLŻĄ

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW, CZ. CIESZYN: do 16. 10. „Dělení Polska” wy-

**Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ**

**docieplanie elewacji,
podbitki (palubky)**

**przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,
774 085 874**

**Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcówka 93
www.swabud.cz**

GL-465

stawa z okazji 70. rocznicy napaści Niemiec i ZSRR na Polskę, przygotowana przez Ośrodek Karta i Dom Spotkań z Historią w Warszawie. Czynna po-pt: 8-15.

MINIGALERIA NA PŁOCIE, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn-Sibica: do 23. 10. wystawa Dáši Lukůvkovej pt. „Magiczny świat”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

GALERIA „Zdrowe Miasto”, foyer Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie: do 2. 10. wystawa obrazów i rysunków Władysława Ćmiela. Czynna po: 13-17, wt, śr, pt: 10-17, cz: 10-18, nie: 14-17.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwina: do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskové-Petržilkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MISTRZOSTWA EUROPY W SIATKÓWCE KOBIET: POLKI W PÓŁFINALE

Pora na rewanż z Holandią

Trwa świetna passa polskiej siatkówki. Po złotym medalu mistrzostw Europy wywalczonym przez męską reprezentację szanse na podium mają też Polki, które w dzisiejszym półfinale zmierzą się z Holandią. Czempionat rozgrywany w Polsce bije wszelkie rekordy oglądalności. A „Złotka” przed zapelnionymi po brzegi trybunami grają z meczu na mecz coraz lepiej. W czwartek, by awansować do najlepszej czwórki turnieju, musiały pokonać Bułgarki. Wprawdzie przegrały pierwszego seta, ale od drugiej partii dominowały na parkiecie.

Dzisiejszy mecz z Holandią będzie specyficzny, bo to właśnie Holenderki w czwartek otworzyły Polkom drzwi do półfinału, wygrywając 3:2 z Rosją. Nie odpuściły i stoczyły z Rosjankami pasjonujący pojedynek. A jaki jest sposób na reprezentację Holandii, która w turnieju wygrała wszystkich sześć spotkań, w tym mecz fazy wstępnej z Polską? Były selekcjoner polskiej reprezentacji kobiet, Andrzej Niemczyk, uważa, że kluczem do pokonania reprezentacji Holandii jest dobra zagrywka i skuteczny blok. – Polki są w stanie z nimi wygrać – powiedział w rozmowie z polskimi dziennikarzami Niemczyk. – Należy dobrać tylko odpowiednią taktykę. Trzeba pogonić je zagrywką i zaczynać na bloku. Jeżeli pójdzie solidna szybująca zagrywka, której nie lubią, wówczas

W pierwszej fazie turnieju Polki przegrały z Holenderkami 0:3. Dziś pora na rewanż. Atakuje Aleksandra Jagiello.

pojawi się blok. Wtedy Holenderki są do ogrania.

Polki jak na razie dobrze sobie radzą z presją publiczności. Przed własną widownią, na polskim podwórku, półfinał z Holandią będzie jednak dodatkowym obciążeniem psychicznym. – Jeżeli dziewczyny wygrają z Holandią, to w finale na pewno będą już swobodne – prognozuje Niemczyk. – Podejrzewam, iż pierwszy set z Holenderkami bę-

dzie bardzo nerwowy, ale to normalne. Z Bułgarkami też dziewczyny rozpoczęły spięte, a kończyły w znakomitym stylu. Podopieczne trenera Piotra Makowskiego pragną dziś nawiązać do ostatniego seta z Bułgarią. Wtedy zadziały wszystkie elementy: zagrywka, atak i skuteczny blok. – Mam nadzieję, że zagramy o wiele lepiej niż w poprzednim spotkaniu z Holandią – podkreśliła Joanna Kaczor, która w wygranym

3:1 pojedynku z Bułgarią zdobyła 25 punktów. – Zwycięstwo nad Rosją i Bułgarią dodało nam wiary we własne umiejętności. Liczę, że równie walecznie i ambitnie zagramy z Holandią w półfinale.

Mecz Polska – Holandia rozpoczyna się o godz. 17.00 w łódzkiej Atlas Arenie. W drugim półfinale (20.00) Włoszki zmierzą się z Niemkami. Oba mecze pokaże na żywo Polsat. JANUSZ BITTMAR

NASZA OFERTA

● **PIŁKA NOŻNA – II LIGA:** Trzyniec – Hradec Kr. (dziś, 10.15). **DYWI-ZJA:** Hranice – Orłowa (dziś, 15.30), Hawierzów – W. Losiny (jutro, 15.30). **M. WOJEWÓDZTWA:** N. Jiczyn – Olbrachcice (dziś, 10.15), Cz. Cieszyń – Hradec n. M., Haj – L. Piotrowice (dziś, 15.30), Bogumin – Wracimów (jutro, 15.30). **I A KLASA:** Sucha G. – Dzieńmorowice, Stonawa – St. Miasto, Herzmanice – Śmiłowice, Brusperk – Lutynia D. (dziś, 15.30), Bystrzyca – Vlčovice (jutro, 15.30). **I B KLASA:** Dobra – Mosty, Oldrzychowice – I. Piotrowice, Wędrynia – Datynie D., Sedliszcze – Gnojnik (dziś, 15.30), Jabłonków – Szenow, Niebory – Nydek, Karwina B – Gródek (jutro, 15.30). **MP KARWIŃSKIEGO:** Zabłocie – F. Orłowa, TJ Pietwałd – Żuków G., Bogumin B – Cierlicko, S. Rychwałd – S. Pietwałd (dziś, 15.30), Wierzniowice – ČSAD Hawierzów, G. Błędowice – Dąbrowa (jutro, 15.30). **MP FRYDEK-MISTEK:** Dobratice – Nawsie, Toszonowice – Bukowiec (dziś, 15.30), Piosek – Rzepiszcz (jutro, 15.30).
● **PIŁKA RĘCZNA – EKSTRA-LIGA:** Hranice – Karwina (jutro, 10.30). (jb)

W SKRÓCIE

■ **SLAVIA PRZEGRZAŁA ZE ZLINEM.** Nie tak wyobrażali sobie historyczny start w rozgrywkach ekstraklasy siatkarze Slavii Hawierzów. W 1. kolejce sezonu 2009/2010 podopieczni trenera Ivana Pelikána przegrali u siebie 2:3 ze Zlinem (-21, 27, 25, -26, -11). O zwycięstwie Zlina zadecydował tie-break, w którym nerwowo grający gospodarze popełniali zbyt wiele błędów. Slavii nie można odmówić waleczności. W drugim i trzecim secie hawierzowianie pokazali też receptę na rywali w ekstraklasie: dobrą zagrywkę i atak. Dziś Hawierzów zmierzy się na wyjeździe z ČZU Praga. (jb)

Pierwsze zwycięstwo Hawierzowa

I LIGA HOKEJA

HAWIERZÓW
HAVLÍČKOV BROD 3:1

Tercje: 0:0, 1:0, 2:1. Bramki i asysty: 21. Smejkal (Moravec, Bursík), 43. Červenka (Szabo, Velecký), 60. Bursík (Moravec, Smejkal) – 55. Šulc (Knotek, Holec). Sędziował: Skopý. Kary: 9:8, wykorzystane: 0:1. Widzów: 933. Hawierzów: Čech – Zientek, Klimeš, Tesařík, Krisl, Vajda, Hoďa, Falter – Bursík, Moravec, Smejkal, Červenka, Velecký, Szabo, Brynecký, Zeliska, Říčka, Haas, Seman, Sikora.

Pantery długo czekały na pierwsze zwycięstwo w tym sezonie. Doczekały się go w 6. kolejce. Jednym z bohaterów meczu był napastnik David Moravec, który zaliczył dwie asysty i po przejściu z Trzínca do Hawierzowa potwierdził, że wciąż ma sporo do zaoferowania. Mistrz olimpijski z Nagano w 21. minucie świetnie dograł do Smejka, a ten trafił pomiędzy parkanami Suchana. Znakomicie wypadł też początek drugiej tercji w wykonaniu gospodarzy. Szabo podał do Červenki, który z ostrego kąta krosowym strzałem poprawił na 2:0. Goście nie rezygnowali z uzyskania korzystnego rezultatu. W sukurs przyszła im przewaga liczebna i dobrze rozegrany trójkąt ofensywny, na końcu łańcucha stał zaś niepilnowany Šulc. Podopieczni trenera Nováka postawili wszystko na jedną kartę, tracąc

w ostatnich sekundach meczu trzeciego gola. Krążek wywalczył Moravec, dograł do Bursíka, który dopełnił formalności, strzelając do pustej bramki.

Lokaty: 1. Chomutov 18, 2. Ujście n. L. 16, 3. H. Brod 13, ... 12. Hawierzów 5 pkt.

II LIGA

ORŁOWA
WSECIN 3:2

Tercje: 1:2, 1:0, 1:0. Bramki i asysty: 10. Kraft (Dušek, Grygar), 35. Studený (Vydra), 51. Potočný – 2. Sakrajda, 8. Ondráček (Ševčík). Sędziował: Smeták. Kary: 3:9, wykorzystane: 1:0. Widzów: 600. Orłowa: Šafránek – Mintěl, Urbánek, Ovšák, Prokop, Hegey, Vydra, Goláb – Grygar, Kraft, Rozum, Dušek, Potočný, Kotásek, Stránský, Studený, Samiec, Škatula, Hanzl.

Orły jeszcze nie zasmakowały goryczy porażki. Nawet w 5. kolejce, w

której podejmowały mocny Wsecin. Wałasi rozpoczęli od zmasowanego ataku i kompletnie zaskoczyli orłowską drużynę. Do 8. minuty krążek był w wyłącznym posiadaniu Wsecina, który po bramkach Sakrajdy i Ondráčka prowadził w Orłowej 2:0. Gospodarze grali źle, ale zdołali do pierwszej przerwy obniżyć na 1:2. Kiedy w 45. minucie Studený w przewadze liczebnej wyrównał na 2:2, kibice wyczuli, że Wsecin jest do pokonania. Zwycięskiego gola zdobył w 51. minucie Potočný po dużym błędzie wsecińskiej obrony.

Lokaty: 1. W. Międzyrzecze 15, 2. Orłowa 15, 3. N. Jiczyn 11 pkt. (jb)

David Moravec (przy krążku) poprowadził Pantery do pierwszego zwycięstwa w tym sezonie.

reklama

AUTOSERVIS KRAMARČÍK
FIRST STOP

ZIMOWA PROMOCJA OPON!
RABAT AŻ 40%!

Jablunkovská 853/44, Český Těšín
Tel: 558 745 160, fax: 558 745 162,
kom.: **602 713 202**, 603 155 640
e-mail: kramarcik.v@quick.cz

WSZYSTKO O NASZEJ PROMOCJI ZNAJDZIECIE NA:
www.krpn.eu.cz

Sportovní areál VĚNDRYNĚ
Vitality Slezsko

Październikowe Happy hours
Serdecznie zapraszamy do przyjemnego spędzenia czasu w nowych pomieszczeniach Vitalnej restauracji.
Od godz. 17.00 - 22.00 do każdej kolacji we dwoje
- butelka sektu Bohemia gratis.

Zamówienia rezerwacji
558 333 811
Czeka na Was Vitalny zespół....

WIĘCEJ
znajdziecie www.VITALITYSLEZSKO.cz